2023/49. HÉT

NAK PIACI
ÉS ÁRINFORMÁCIÓK

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA PIACFIGYELŐ HÍRSZOLGÁLATA

Növénytermesztés

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

Agrárközgazdasági Intézet

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Tagunk!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) legfontosabb feladata, hogy hasznos és értékteremtő szolgáltatásokkal segítse tagjait. Ezek egyike piacfigyelő hírszolgálatunk, a NAK Piaci és Árinformációk.

Heti rendszerességgel frissülő összeállításunk célja, hogy hozzájáruljunk tagjaink magas színvonalú, naprakész informáltságához és ezen keresztül megalapozott üzleti döntéseihez. Kiadványunkban ágazatonként rendszerezve nyújtjuk át Önnek az adott hétre vonatkozó legfrissebb piaci és szakmai információkat – külön a növénytermesztési és az állattenyésztési szektorra.

Felhívom figyelmét, hogy a korábban megjelent összeállítások is folyamatosan elérhetők a NAK honlapján található archívumban.

Őszintén remélem, hogy kiadványunkkal hasznos segítséget tudunk Önnek nyújtani munkájához, vállalkozása sikerességéhez. Visszajelzéseit, javaslatait szívesen fogadjuk a piac@nak.hu e-mail címre.

Üdvözlettel:
Győrffy Balázs

TARTALOMJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE 4
BÚZA 5
KUKORICA 10
EGYÉB GABONAFÉLÉK 15
NAPRAFORGÓMAG 17
REPCEMAG 20
SZÓJA 23
BURGONYA 25
GYÜMÖLCS 26
ZÖLDSÉG 28
BOR 30
ERDŐGAZDÁLKODÁS 33
TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS 34
TÁPANYAGELLÁTÁS 35
VETŐMAG 37
NÖVÉNYVÉDELEM 38
AGROTECHNIKA 40
MALOM- ÉS SÜTŐIPAR 42
TAKARMÁNYIPAR 43
CUKORIPAR 44
ITALGYÁRTÁS 45
AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN 46
ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN 48
ÉLELMISZER-KERESKEDELEM 50

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

AKI	Agrárközgazdasági Intézet
AKI PÁIR	Agrárközgazdasági Intézet Piaci Árinformációs Rendszer
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CME/CBOT	Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade (*Chicagói Árutőzsde*)
EU	European Union (*Európai Unió*)
AM	Agrárminisztérium
FN-bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	Free on board (*költségmentesen a hajó fedélzetére*)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
IGC	International Grains Council (*Nemzetközi Gabonatanács*)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	London International Financial Futures and Options Exchange (*Londoni Nemzetközi Határidős és Opciós Tőzsde*)
Euronext/MATIF	Marché à terme d'Instruments Financiers (*Párizsi Árutőzsde*)
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MTI	Magyar Távirati Iroda
OEM-bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ-bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
USDA	United States Department of Agriculture (*az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma*)
WUWM	World Union of Wholesale Markets (*a Világ Nagybani Piacainak Szövetsége*)

BÚZA

AZ OROSZOK IS CSALÓDTAK, JÖVŐRE KEVESEBB LESZ A BÚZA
(mezohir.hu, november 30.)

Orosz szakértők a nemzetközi elemzőknél szerényebbre teszik az idei búzatermésüket, a jövő évit pedig ennél is kevesebbnek becsülik. A mostani árakkal ugyanis ők sem elégedettek, aminek meglesz a böjtje aratáskor. Oroszországban idén kevesebb búza termett, mint tavaly, külföldi becslések szerint szűk 95 millió tonna a legutóbbi 105 millió tonna után. A visszaesés alapvető oka a gyengébb átlaghozam (3,26 tonna/hektár). Maguk az oroszok mindössze 91,5 millió tonnás összterméséről és bő 3 tonnás hozamokról tudnak. Szerintük 2024-ben még kevesebb búza lesz az országban. Legalábbis a SovEcon szakértői 89,8 millió tonnára becsülik a jövő évi eredményt. A csökkenés okaként a búzatermelés alacsony jövedelmezőségét, a növény kisebb területét és a vetések rosszabb állapotát említik. Úgy vélik, a jövő évi termésátlag hektáronként 3 tonna lesz, elmarad a trendértékektől. „Ennek oka, hogy a gazdálkodók igyekeznek majd spórolni a ráfordításokkal, inputanyagokkal" – állt az elemzésben. Az idei búzaterületet 29,5 millió hektárra teszik, ami 300 ezer hektáros zsugorodást jelent a legutóbbi szezonhoz képest. Az elemzés a készleteket illetően pozitív felhanggal zárult: „A csökkenés ellenére a 2024-es búzatermés még mindig jobb lesz, mint a hosszú távú átlag (86,4 millió tonna). Általánosságban elmondható, hogy a jó betakarítási előrejelzések, a magas készletek a jövő évben is nyomást fognak gyakorolni a piacra" – foglalták össze a várható hatásokat. Mindez Európa összes búzatermelőjére nézve szomorú hír, mivel nem valószínűsíti az árak jelentős növekedését.

KIDERÜLT, MEDDIG TARTHAT MÉG A GABONAPIACI VÁLSÁG
(agrarszektor.hu, november 29.)

Nem várható árrobbanás a gabonapiacon, inkább a stabilizálódó, enyhén lefelé tartó árszintekre kell készülni – hangzott el a Portfolio Agrárszektor 2023 konferencián Siófokon a gabonapiaccal foglalkozó kerekasztal-beszélgetésén. Az elmúlt években felbolydult a korábban kiszámítható termelés, amihez a magyar szántóföldi növénytermesztésnek is alkalmazkodnia kell, ha versenyképes akar maradni. A szakemberek megvitatták, veszélyt jelent-e a magyar piacokra az ukrán gabona, és hogy mi várható nemzetközi szinten a gabonatermesztés terén, de szót ejtettek arról is, hogy a következő szezonban mekkora lehet a vetésterülete az egyes kultúráknak. A 2020-as években először a koronavírus-járvány, majd a 2022 februárjában kirobbant orosz–ukrán háború és a tavalyi történelmi aszály alaposan felkavarták a nemzetközi gabonapiacot. Berkes Gábor, a Cargill Magyarország Zrt. elnök-vezérigazgatója a konferencián elmondta, hogy a gabonaárak alakulását két oldalról lehet megközelíteni: a kínálat és a kereslet felől. A szakember közölte, hogy a nagy inflációs nyomás óriási visszaesést okozott a keresletben, és ha kevesebb a vevő, az meglátszik az árakon is. Ami a kínálatot illeti, tette hozzá Berkes Gábor, Magyarország tavaly behozatalra szorult kukoricából, így az import árazta be a piacot, mindeközben a 2022-es búzatermés is gyenge-közepes lett. Ez a kettő felelt a tavalyi magas árszintért. Az idei 6 millió tonna feletti búzatermés és a jónak mondható, 5,3 millió tonnás kukoricatermés következtében Magyarország visszaállt az exportárak által meghatározott piacra mondta – Berkes Gábor. Petőházi Tamás, a Gabonatermesztők Országos Szövetségének elnöke szerint míg korábban évek, évtizedek alatt változott az árképzés, a globalizáció betörésével a nemzetközi tőzsdéhez kötődtek az árak, amelyeknek mostanra már semmi közük nincs a termeléshez, csak a geopolitikai helyzethez. Jelenleg két krízishelyzet zajlik, az orosz–ukrán háború és a gázai övezetben zajló fegyveres konfliktus. Ez óriási bizonytalanságot okoz a piacokon. A teljes cikk itt olvasható.

BÚZA

Az étkezési búza és a takarmánybúza termelői ára Magyarországon (2022–2023)

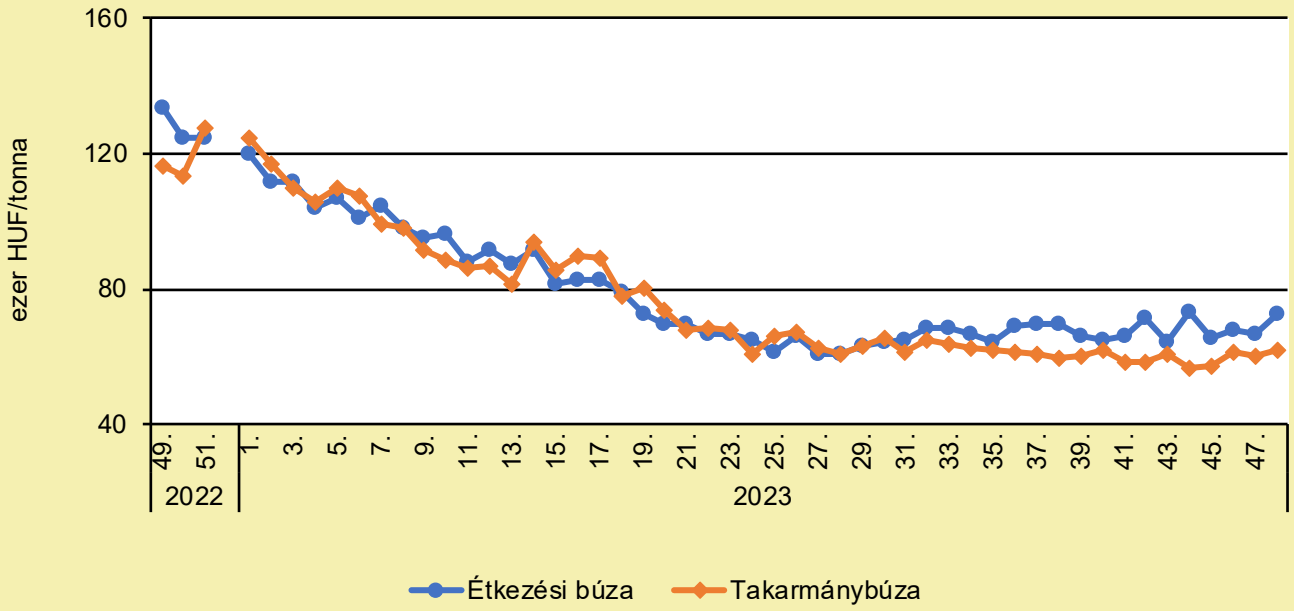

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A búza termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Étkezési búza	129 905	66 534	72 361	55,7	108,8
Takarmánybúza	120 062	60 310	62 113	51,7	103,0

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

BÚZA

A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

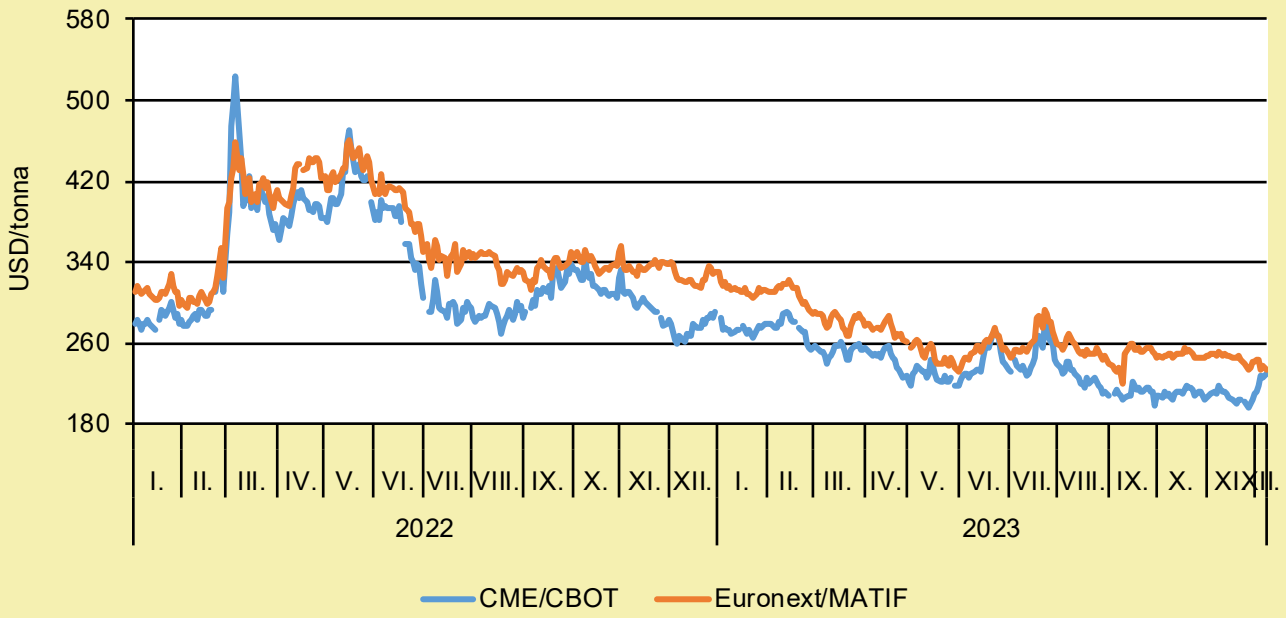

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 12. 07.	2023. 11. 30.	2023. 12. 07.	2023. 12. 07./ 2022. 12. 07. (százalék)	2023. 12. 07./ 2023. 11. 30. (százalék)
CME/CBOT	267	210	230	86,1	109,8
Euronext/MATIF	322	241	233	72,5	96,6

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

BÚZA

A malmi búza nemzetközi ára (2022–2023)

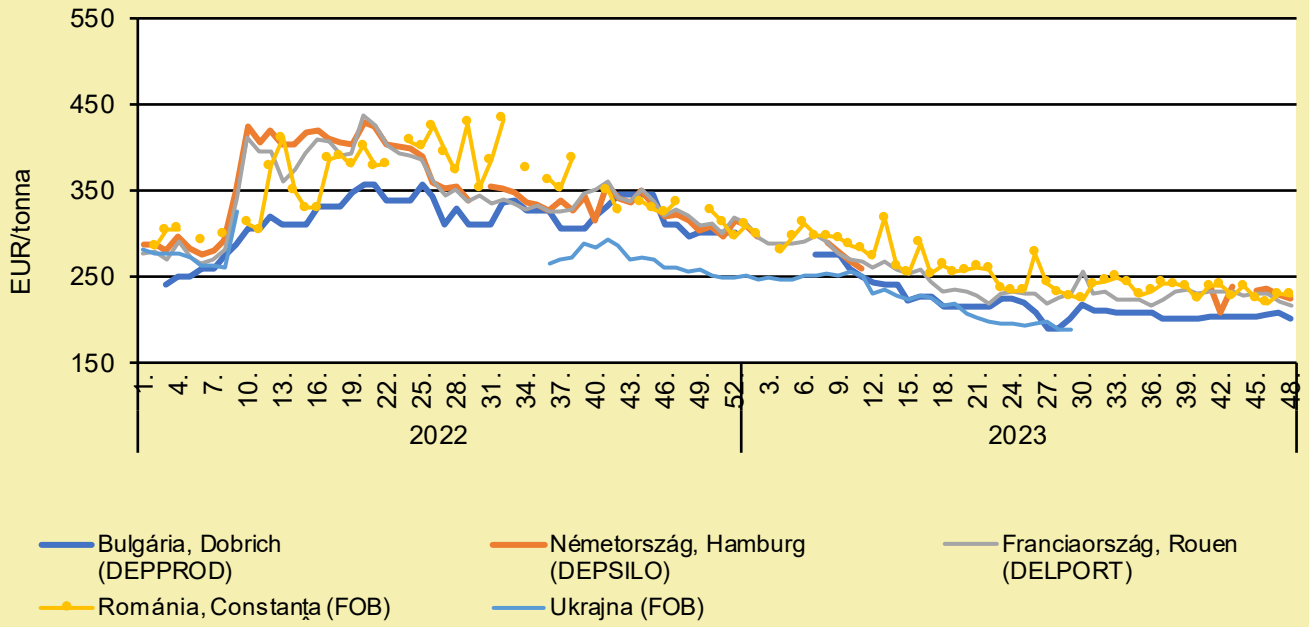

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A malmi búza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	205	205	207	210	202
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	234	236	230	226
Franciaország, Rouen (DELPORT)	228	231	230	222	217
Románia, Constanța (FOB)	240	226	220	230	229
Ukrajna (FOB)	–	–	–	–	–

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

BÚZA

A takarmánybúza nemzetközi ára (2022–2023)

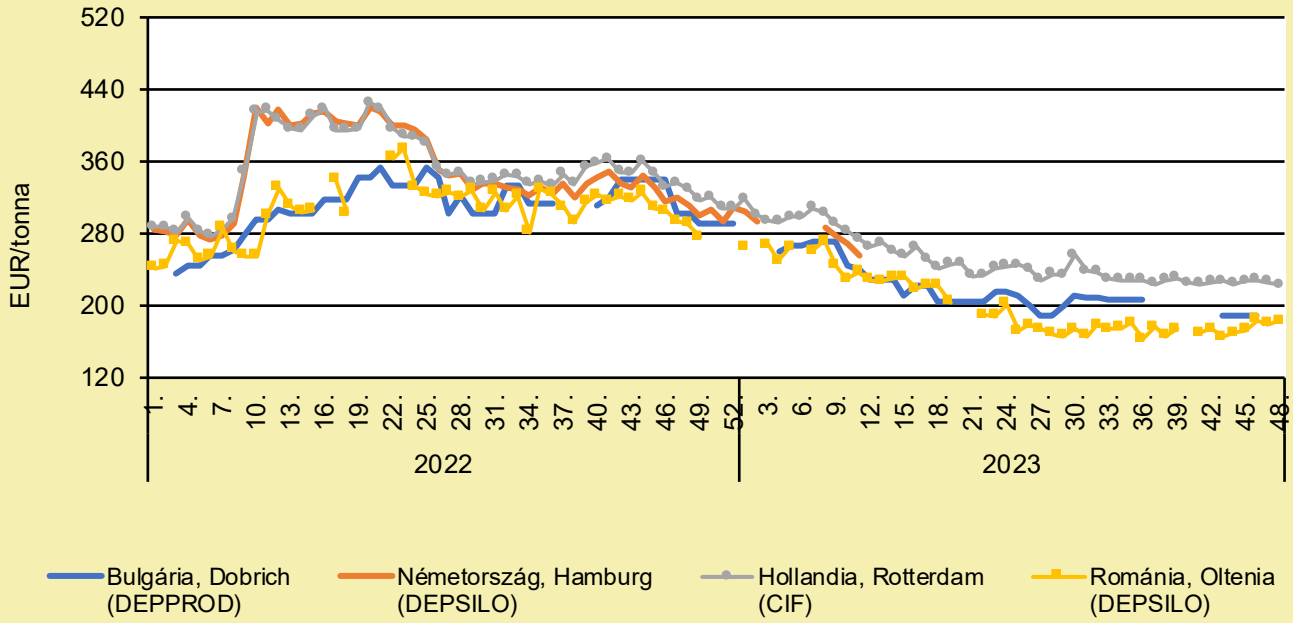

Forrás: Európai Bizottság

A takarmánybúza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	189	189	189	–	–
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	–	–	–	–
Hollandia, Rotterdam (CIF)	225	227	229	227	223
Románia, Oltenia (DEPSILO)	170	173	184	179	183

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; CIF – költség, biztosítás és fuvardíj (megnevezett rendeltetési kikötő).
Forrás: Európai Bizottság

KUKORICA

VÍZ ALATT A KUKORICA – A KOMOLY FAGYOKAT VÁRJÁK A GAZDÁK ÉS A KOMBÁJNOK GYŐR-MOSON-SOPRONBAN

(kisalfold.hu, december 4.)

A sok csapadék akadályozta a kukorica betakarítását vármegyénkben. Közel háromezer hektár áll még a földeken, amit majd csak a fagyok beálltával tudnak learatni. Összesen nagyjából két-háromezer hektár kukorica betakarításával nem végeztek vármegyénk gazdálkodói. Az október óta leesett jelentős csapadék hátráltatja az aratást, több területen a fagyokat várják, hogy a kombájnok újra munkába álljanak. A mélyebb fekvésű földeken vannak gondok, a gazdák ezekről eddig is csak úgy „kínlódták le" a terményt, ahogy Szabó Lajos, a vármegye főfalugazdásza fogalmazott. A mostani állapot még nem okoz komoly minőségi problémákat, a csövek még nem áznak be. Ha azonban a szár hosszú távon lábon marad, toxinnal szennyezett lesz a termés. Az aratás többek között azért is csúszott, mert a tárolókapacitások nem bírták a terhelést. Raktáron voltak ugyanis a learatott gabonák, így a kukoricának nem volt még helye. Szabó Lajos hozzátette: az elmúlt években nem volt példa rá, hogy ekkor területen maradtak fent kukoricák a vármegyében. Az egyik csornai mezőgazdasági vállalkozás képviselője, Boda László a Kisalföldnek elmondta, közel 50 hektárnyi kukoricát nem tudtak learatni, összterületük 230 hektár volt. A rendkívül sok csapadék a cég mélyebb területein lehetetlenné tette a betakarítást, van, ahol most is áll a víz a táblán. „Várunk, amíg megfagy a föld, és a gépek megint rámehetnek" – jegyezte meg Boda László. Németh Gergely, az Agrárkamara vármegyei elnöke kifejtette: októbertől 150 milliméter eső esett le, ami jelentős mennyiség. „A csapadék húsz-harminc százalékkal haladja meg az éves átlagot. A termelők egyelőre nem tehetnek mást, mint várnak. Ha további nagy mennyiségű csapadék érkezik, a fertőzést valószínűleg nem tudják elkerülni a még lábon álló kukoricák" – fejtette ki a kamarai elnök. Még hozzátette: a sok eső az őszi munkákat is akadályozta: a vetések 20–25 százaléka maradt el. Elsősorban a búza, de tudnak olyanról is, hogy ősziárpa-vetőmag van még zsákban.

A KUKORICA CSÖKKENŐ ÁRA NYOMÁST GYAKOROL A GAZDÁKRA

(vg.hu, december 4.)

A kukorica ára hároméves mélypontra zuhant, mivel az Egyesült Államok és Brazília kínálata megugrott, miközben a kereslet stagnál. Ez mérsékli az élelmiszerár-inflációt, de nyomást gyakorol a gazdákra, akik arra számítottak, hogy a magas árak tartósan fennmaradnak. A kukoricával az elmúlt napokban 4,5 dollár alatt kereskedtek Chicagóban, ami 2020 decembere óta a legalacsonyabb szint. Tavaly májusban még több mint 8 dollárt kértek az elsősorban állati takarmányozásra és etanol előállítására használt növényért vékánként (kb. 25 kilogramm). Az áresés azzal magyarázható, hogy az amerikai gazdák tavaly a magas árakra reagálva bővítették termőterületüket, így jelentősen megugrott a kínálat. Az előző évben az árak elszabadultak, miután két tényező akadályozta a gabonatermelést: a világ egyik legnagyobb mezőgazdasági exportőrének számító Ukrajnát megtámadta Oroszország, miközben a La Niña éghajlati jelenség miatt Dél-Amerika egyes részein szárazság lépett fel. A farmerek pedig megpróbáltak a magas piaci árból hasznot húzni azzal, hogy több kukoricát ültettek – írta az FT. A hónap elején az amerikai kormány mezőgazdasági termelésre vonatkozó előrejelzése szerint a középnyugati kukoricaövezetben – amely olyan államokat foglal magában, mint Missouri és Kentucky – 6 millió hektárral többet vetettek. A gazdák azonban hiába bővítették a termőterületet, ugyanis az emelkedő árakra válaszul a kukorica iránti kereslet tavaly egy évtized óta először csökkent: 2022 és 2023 között közel 3 százalékkal esett vissza. Az így megnövekedett kínálat és a kereslet visszaesése idén lefelé nyomta az árakat, és sok gazdálkodónak veszteségekkel kell szembenéznie. A további részletek itt olvashatók.

KUKORICA

GOMBÁKKAL 40 SZÁZALÉKKAL TÖBB KUKORICA TEREM

(gyartastrend.hu, december 3.)

A Zürichi Egyetem és az Asgroscope mezőgazdasági kutatóközpont új eljárása 40 százalékkal javíthatja a kukorica terméshozamát, további műtrágyák és növényvédő szerek használata nélkül. A módszer végtelenül egyszerű és környezetbarát: a szántóföldek talaját mikorrhiza gombákkal kezelik, amely szimbiózisba lép a kukoricával, és jelentősen élénkíti a tápanyagellátását, miközben kész szerves anyagokat kap a növénytől. Az ún. arbuszkuláris mikorrhizát alkotó gombák természetes módon a talajban fordulnak elő. Gazdanövény nélkül nem életképesek, de a növények gomba nélkül általában igen. A szimbiózis során a gomba ásványi anyagokat – például foszfort és nitrogént, illetve vizet ad a növénynek, cserébe szerves anyagokat – elsősorban cukrokat és vitaminokat – kap. Ugyanakkor, ha a növény tápanyagellátása kielégítő, a szimbiózis relatíve kisebb mértékű növekedéshez vezet, hiszen a növény a szerves anyagainak egy részét ekkor is a gombának juttatja. A szimbiózis elsősorban tápanyaghiányos környezetben biztosít előnyt a növény számára, míg a gombának mindig előnyös. A svájci tanulmányban a kutatók 54 kukoricafarm 800 kísérleti parcelláján a vetés előtt arbuszkuláris mikorrhiza gombákat kevertek a talajba. A parcellák negyedén a mikorrhiza gombák 40 százalékkal jobb terméshozamot tettek lehetővé. Azt vizsgálva, hogy egyharmaduknál miért nem mutatkozott jelentős termésnövekedés, sőt miért csökkent a hozam, a kutatók megállapították, hogy az egészséges talaj ugyanolyan (vagy egyes esetekben alacsonyabb) terméshozamot eredményezett. A kezelés akkor működött a legjobban, amikor már sok egyéb kórokozó volt a talajban. A széles körű eredmények alapján a csapat ezután a talajmikrobiom-mutatókat használta fel arra, hogy 86 százalékos pontossággal sikeresen meghatározza a növénynövekedés változását bármelyik parcellában a vetés előtt. Tízből kilenc szántóföldön meg tudták jósolni az oltás sikerét, és így már a szántóföldi szezon előtt előre tudták jelezni a várható terméshozamot. A kiszámíthatóság lehetővé teszi, hogy a gombákat célzottan olyan földeken használják, ahol azok működni fognak. Ráadásul intenzív növényvédőszer- és műtrágyahasználatra is kevésbé lenne szükség. Azt, hogy miként lehet a gombákat nagyobb kereskedelmi méretekben hatékonyan terjeszteni, még nem sikerült megoldani, de a kutatók reményei szerint felfedezésük nagy lépést jelenten a fenntarthatóbb mezőgazdaság felé.

KUKORICA

A takarmánykukorica termelői ára Magyarországon (2022–2023)

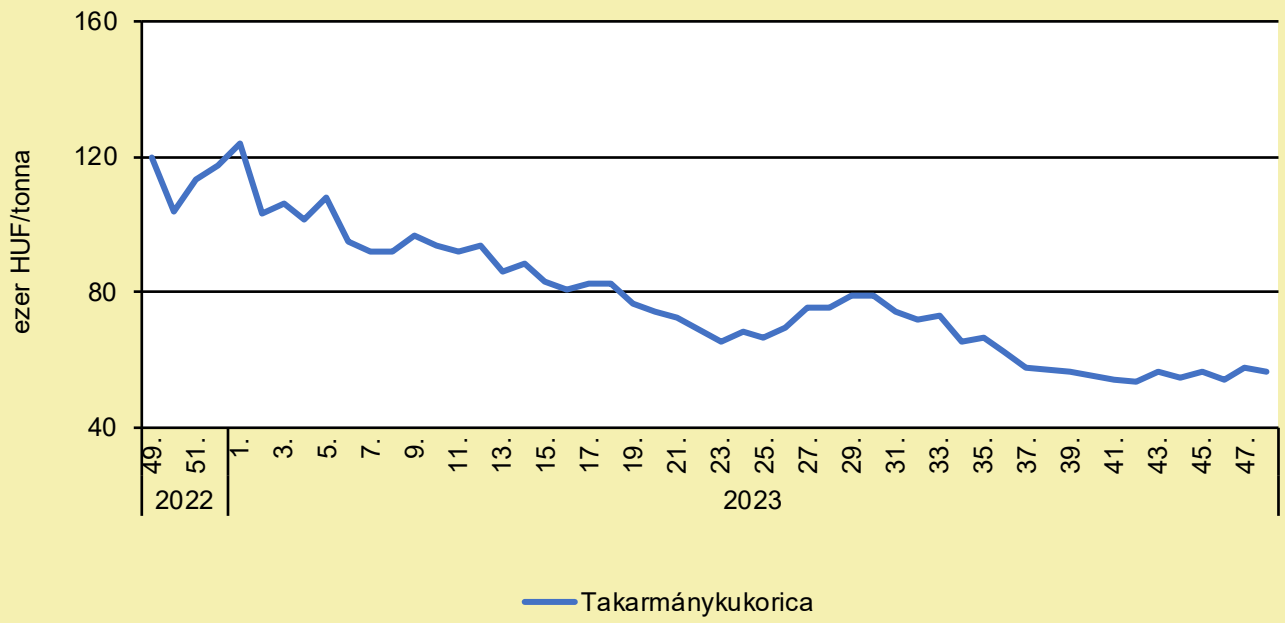

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A takarmánykukorica termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Takarmánykukorica	116 999	57 843	56 363	48,2	97,4

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

KUKORICA

A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

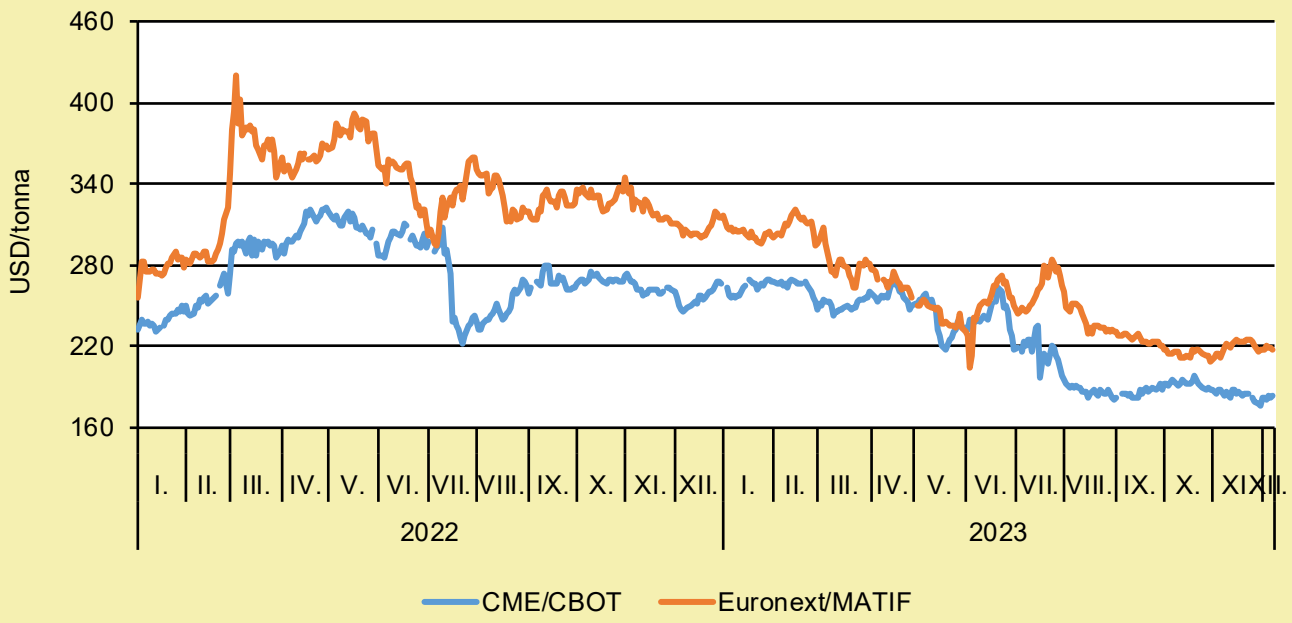

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói, és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 12. 07.	2023. 11. 30.	2023. 12. 07.	2023. 12. 07./ 2022. 12. 07. (százalék)	2023. 12. 07./ 2023. 11. 30. (százalék)
CME/CBOT	247	182	184	74,6	101,4
Euronext/MATIF	306	218	217	71,1	99,9

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

KUKORICA

A takarmánykukorica nemzetközi ára (2022–2023)

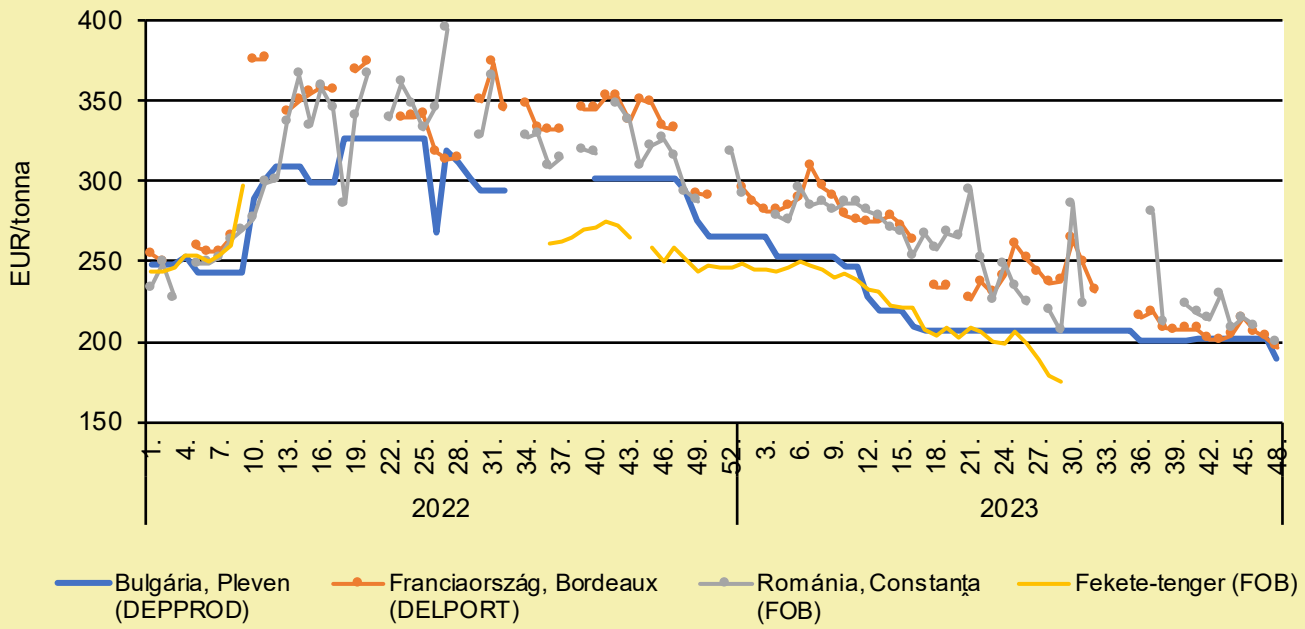

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmánykukorica nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Bulgária, Pleven (DEPPROD)	202	202	202	202	189
Franciaország, Bordeaux (DELPORT)	204	215	206	203	197
Románia, Constanţa (FOB)	209	215	210	–	199
Fekete-tenger (FOB)	–	–	–	–	–

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa termelői ára Magyarországon (2022–2023)

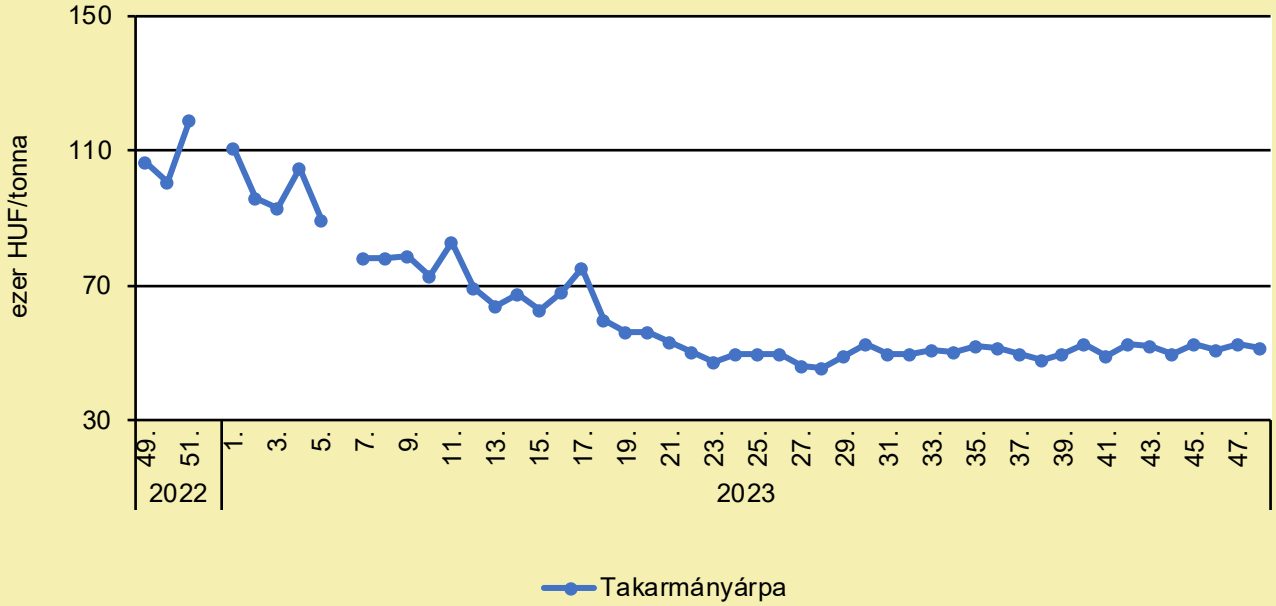

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A takarmányárpa termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Takarmányárpa	104 391	52 571	51 516	49,3	98,0

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa nemzetközi ára (2022–2023)

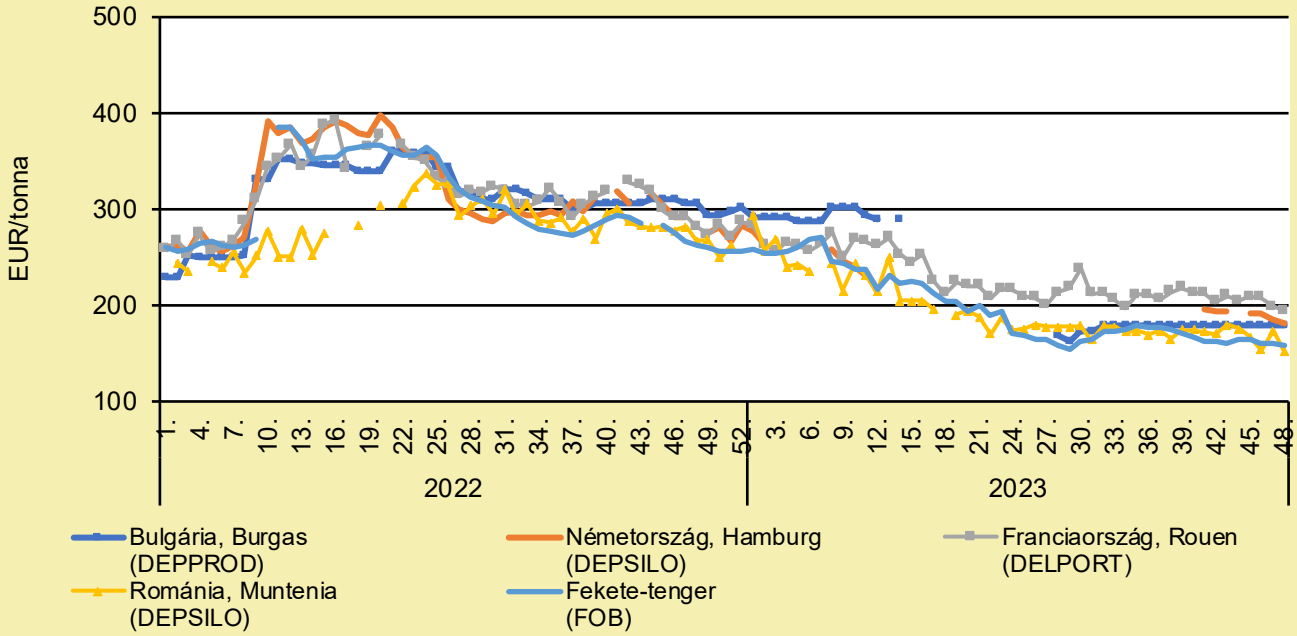

Forrás: Európai Bizottság, IGC

A takarmányárpa nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Bulgária, Burgas (DEPPROD)	179	179	179	179	179
Németország, Hamburg (DEPSILO)	–	192	191	185	182
Franciaország, Rouen (DELPORT)	205	209	208	199	195
Románia, Muntenia (DEPSILO)	176	167	154	174	153
Fekete-tenger (FOB)	165	164	161	160	159

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

NAPRAFORGÓMAG

MOLDOVAI KITÉRŐVEL JÖN AZ EU-BA AZ UKRÁN NAPRAFORGÓ
(mezohir.hu, december 5.)

Ukrajna ebben az értékesítési szezonban eddig legalább 2,5 millió tonnával kevesebb mezőgazdasági terményt tudott kiszállítani az országból, mint tavaly. A logisztikai feltételek július óta egyre csak romlanak. Mostanra egyszerre sújtja a kereskedelmüket az orosz fenyegetés a vízi utakon, a lengyel határzár közúton, a kelet-európai gabonastop-tilalom, a bolgár importtilalom a napraforgóra, valamint a vasúti tarifák elszabadulása. Az EU Bizottság adatai szerint július 1-jétől november 26-ig a közösségbe érkező 190 ezer tonna napraforgómag 85 százalékkal kevesebb, mint amennyi az előző szezon azonos időszakában elérte az uniót. Ennek közel kétharmada (63 százalék) Moldovából érkezett. Ezzel az az ország vált az EU legfőbb ellátójává. Moldova saját napraforgó-termése 500–800 ezer tonna között szór, idén 700 ezer tonna körüli mennyiségre becsülhető. Ezzel szemben Ukrajna 14,5 millió tonnát aratott, amit szinte az utolsó szemig feldolgoz. Tavaly 5,6 millió tonna napraforgóolajat exportált, 25 százalékkal többet, mint egy évvel azelőtt, 1,8 millió tonnát pedig mag formájában szállított ki. Idén jóval kevesebb kaszat exportjára nyílik lehetősége, de azt szeptember óta döntően Moldova felé indítja el, hiszen Bulgária importtilalmat hirdetett. Szeptember óta még Romániába is kétszer több ukrán napraforgómag érkezett, mint a nagy feldolgozókapacitással rendelkező bolgárokhoz. Innen azonban a beérkezett kaszatok 80 százaléka tovább is utazott – vélhetően Bulgáriába. Moldován és Románián keresztül eljut az alapanyag oda, ahol a feldolgozók várják, csak sokkal lassabban és drágábban, mintha egyből egy bolgár kikötőbe futhatott volna be. A végeredmény: drágább étolaj és rosszabbul kereső termelők. Bulgária idén negyedével kevesebb, 1,6 millió tonnás napraforgótermést aratott, ezért a gyárak követelték az importtilalom decemberi feloldását. A kormányzat érti az ipari igényeket, és fogadni kész az ukrán magot. A hírre az ukrán gyárak is elkezdtek versengeni az alapanyagért, és már 128 ezer forintnak megfelelő hrivnyát fizetnek a termelőknek a beszállított terményért.

NAPRAFORGÓMAG

Az ipari napraforgómag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

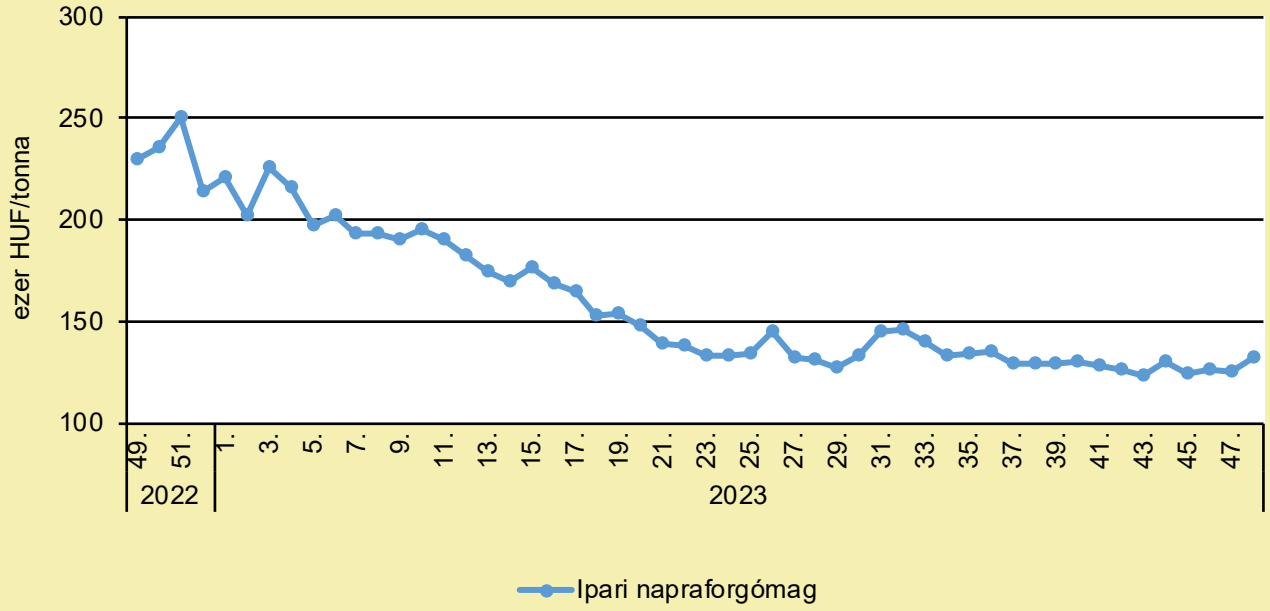

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

Az ipari napraforgómag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	241 102	125 140	132 105	54,8	105,6

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

NAPRAFORGÓMAG

A napraforgómag nemzetközi ára (2022–2023)

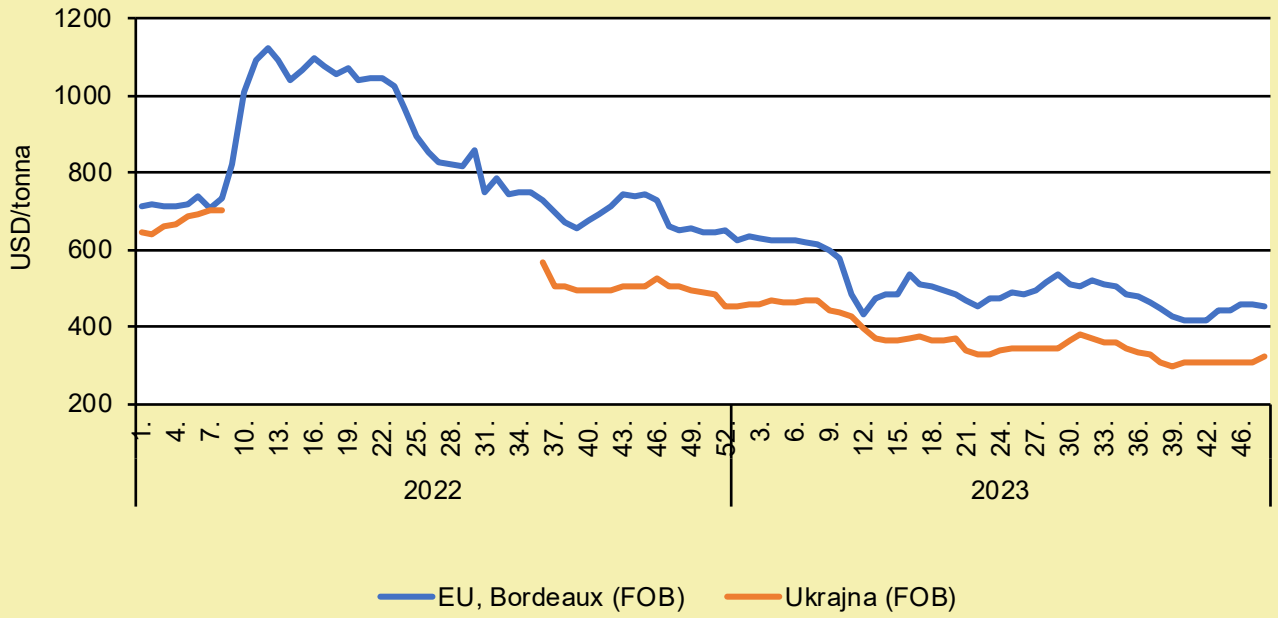

Forrás: IGC

A napraforgómag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
EU, Bordeaux (FOB)	440	458	459	454	477
Ukrajna (FOB)	305	305	305	325	345

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

REPCEMAG

A repcemag termelői ára Magyarországon (2022–2023)

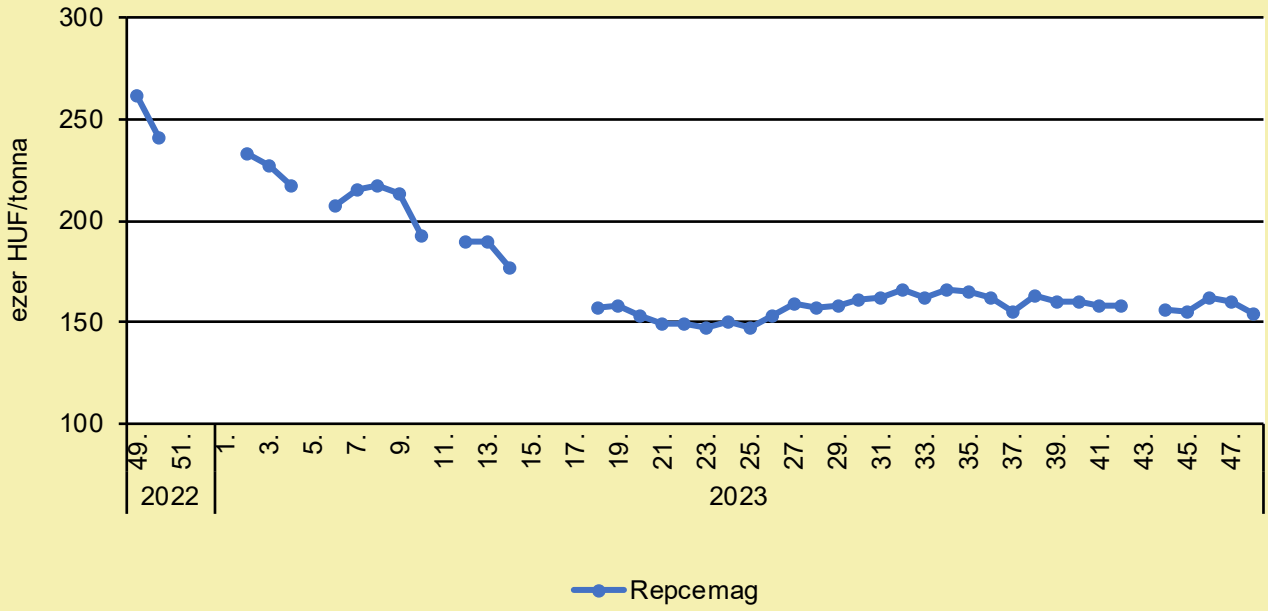

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A repcemag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Repcemag	263 220	160 516	154 194	58,6	96,1

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

REPCEMAG

A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2022–2023)

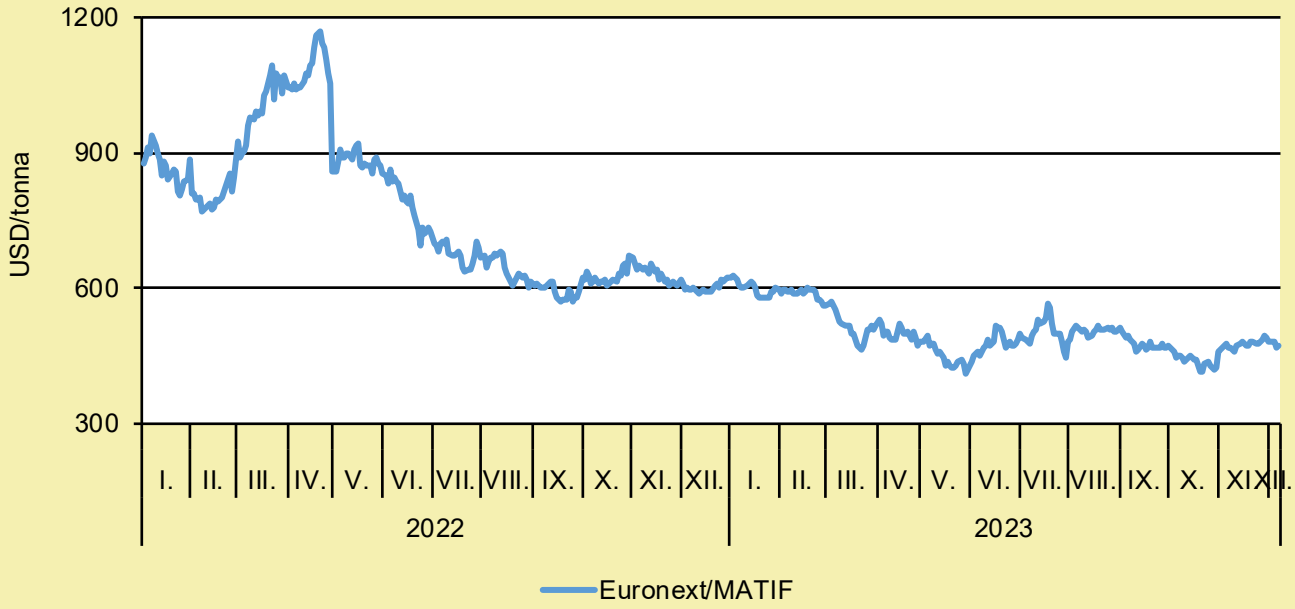

Forrás: Euronext/MATIF

A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 12. 07.	2023. 11. 30.	2023. 12. 07.	2023. 12. 07./ 2022. 12. 07. (százalék)	2023. 12. 07./ 2023. 11. 30. (százalék)
Euronext/MATIF	597	492	473	79,3	96,1

Forrás: Euronext/MATIF

REPCEMAG

A repcemag nemzetközi ára (2022–2023)

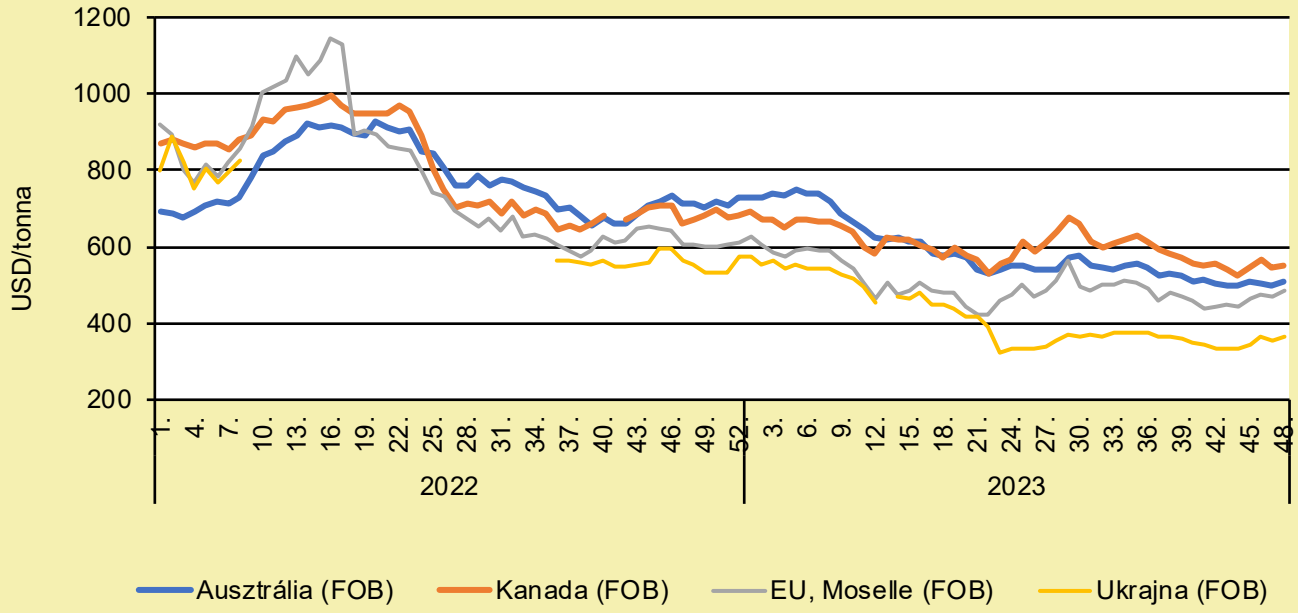

Forrás: IGC

A repcemag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Ausztrália (FOB)	498	508	503	498	511
Kanada (FOB)	523	547	565	546	551
EU, Moselle (FOB)	442	467	473	472	488
Ukrajna (FOB)	335	345	365	355	365

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

SZÓJA

ERŐS KIHÍVÓJA AKADT A KUKORICÁNAK: EZ A TAKARMÁNYIPARRA IS HATÁSSAL LEHET

(agrarszektor.hu, november 29.)

Szerintünk a jövő növénye a szója. A magyar agrárium nagyon függ a logisztikától, a minőségtől, klímaváltozástól, költségektől, környezetvédelemtől és a minőségtől is, amelyekre szintén jó „válasz” lehet ez a növény – mondta a Portfolio Agrárszektor 2023 Konferencián, Siófokon Bene Zoltán, a Karintia Kft. cégvezetője. Szűkült az utóbbi időszakban az európai és a hazai takarmánypiac, mivel az állatállomány gazdasági és piaci okokból jelentősen csökkent. Takarmányozási és állattenyésztési szempontból jó hír viszont, hogy a takarmányok fő alapanyagául szolgáló gabonaárak látványosan estek. A teljes cikk itt olvasható.

A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2022–2023)

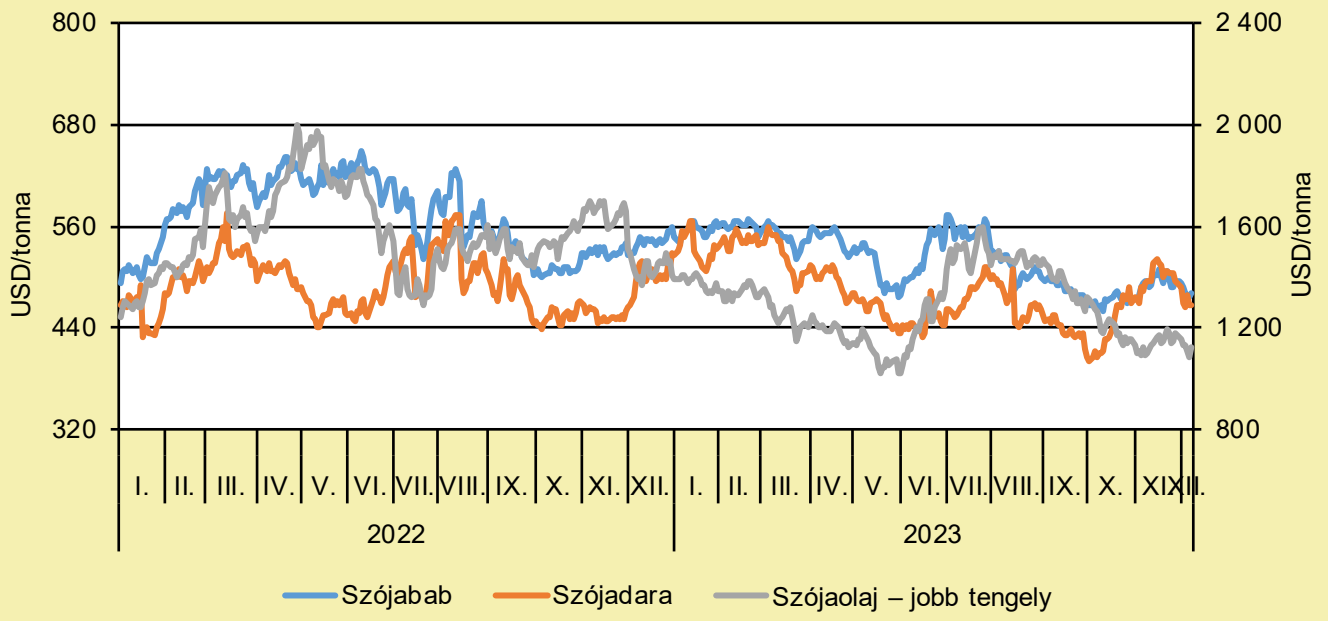

Forrás: CME/CBOT

A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói árutőzsdén (USD/tonna)

	2022. 12. 07.	2023. 11. 30.	2023. 12. 07.	2023. 12. 07./ 2022. 12. 07. (százalék)	2023. 12. 07./ 2023. 11. 30. (százalék)
Szójabab	541	493	482	89,1	97,7
Szójadara	509	487	468	91,8	96,0
Szójaolaj	1 392	1 153	1 127	80,9	97,7

Forrás: CME/CBOT

SZÓJA

A szójabab nemzetközi ára (2022–2023)

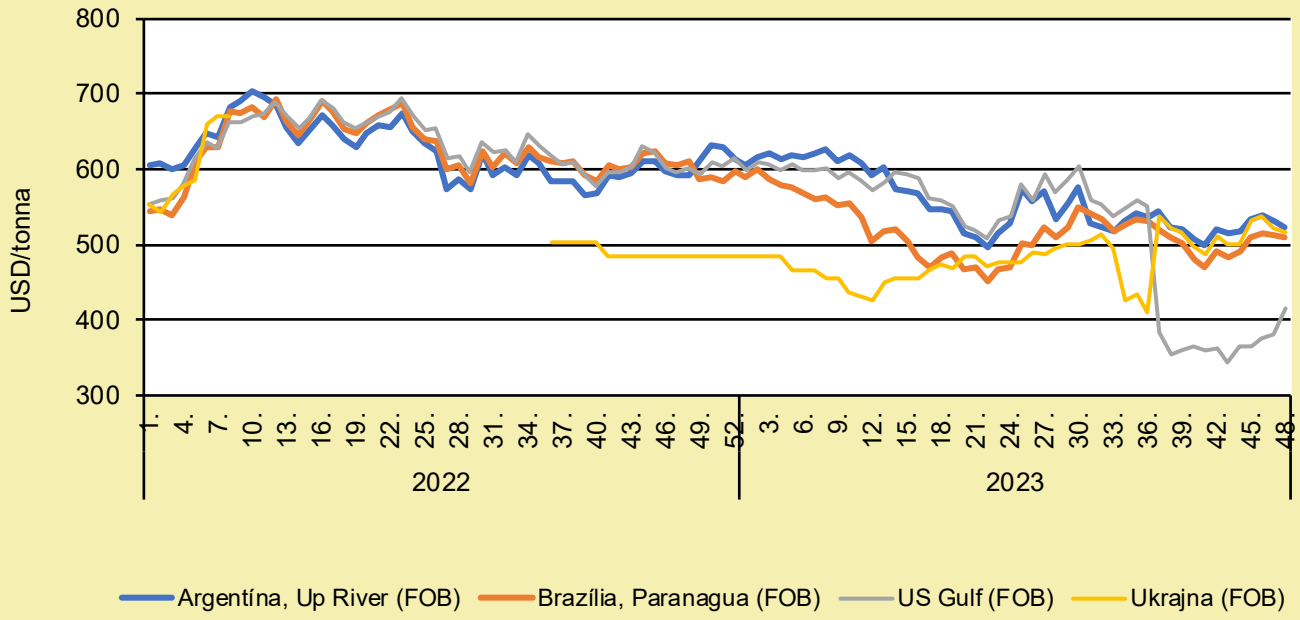

Forrás: IGC

A szójabab nemzetközi ára (USD/tonna)

	2023. 44. hét	2023. 45. hét	2023. 46. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét
Argentína, Up River (FOB)	517	534	540	532	524
Brazília, Paranagua (FOB)	490	509	516	513	510
US Gulf (FOB)	501	532	538	521	518
Ukrajna (FOB)	365	365	375	380	415

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

BURGONYA

A belföldi termesztésű burgonyafajták bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2022–2023)

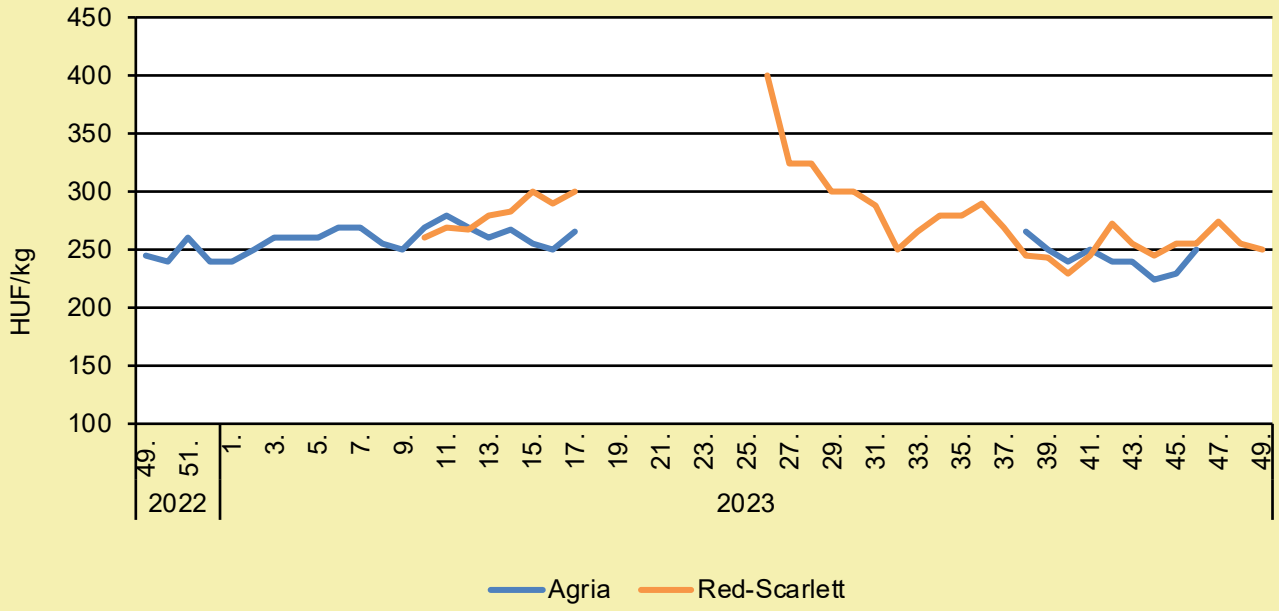

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

GYÜMÖLCS

Néhány belföldi gyümölcsfaj 49. heti értékesítési árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Alma (Idared)	320	230	260	499	450	400
Alma (Golden)	340	240	260	448	450	400
Körte (Vilmos)	–	480	650	990	600	900
Dióbél	3 000	2 800	3 200	4 480	3 800	4 600

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

Néhány belföldi termesztésű gyümölcsfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 49. hét)

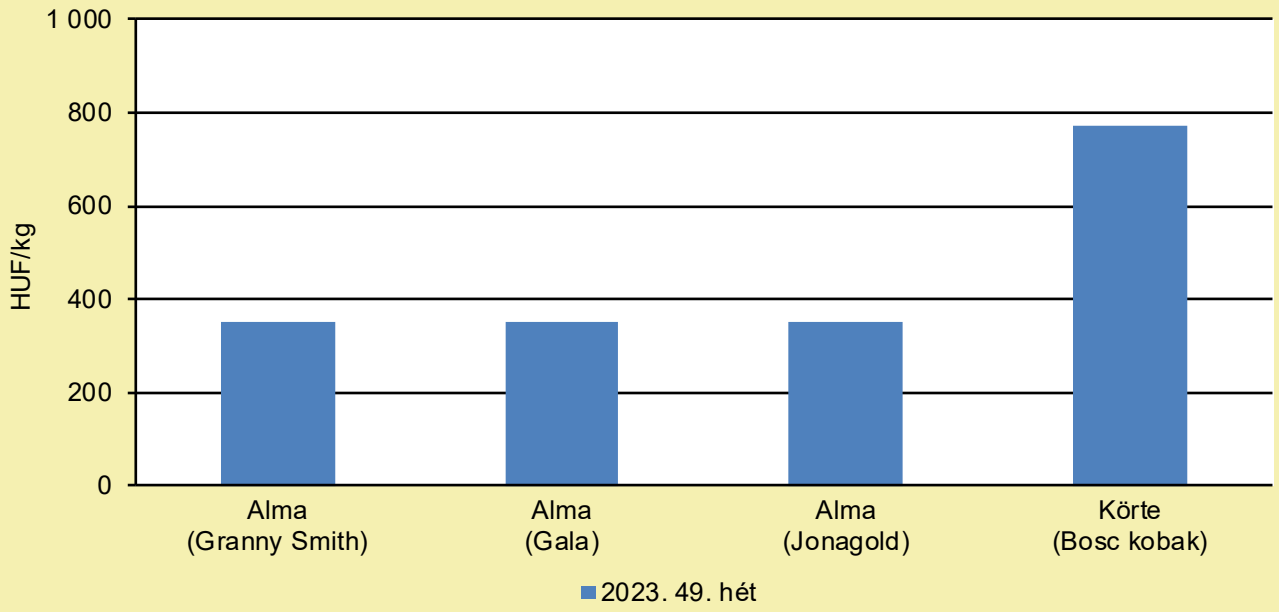

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

AZ IMPORT MÁK ÁRA CSÖKKENT
(AKI PÁIR)

A Budapesti Nagybani Piacon a 49. héten a belpiaci Idared és Jonagored alma 320 forint/kilogramm leggyakoribb ára 16, illetve 11 százalékkal haladta meg a 2022. évi azonos hetit. Az import mák 1300 forint/kilogramm áron került a választékba, ami 7 százalékos csökkenést mutatott az egy évvel korábbihoz képest. A hazai étkezési mákot 1200, a dióbelet 3000 forint/kilogramm áron (+7 százalék) kínálták.

GYÜMÖLCS

LENGYELORSZÁG: LESZ-E ELÉG ALMA TAVASSZAL?
(fruitveb.hu, december 5.)

A tavalyinál kisebb idei európai almatermés visszatükröződik a gyümölcs felvásárlási árában, de az előző évinél nagyobb a tárolási hajlandóság a lengyeleknél. Kifejezetten nehéz év volt a tavalyi, 2022/2023-as szezon a lengyel almatermesztők számára, még úgy is, hogy a rekordtermés ellenére sem zuhantak be az árak a 2021/2022-es idény árai alá. Ráadásul a lengyel almaexportot is több csapás érte: kiesett a legnagyobb felvásárló Egyiptom, és az orosz–ukrán háború miatt Belarusz felé sem volt egyszerű a szállítás, míg az ipari alma ágazatban továbbra is egészségtelen versenyelőnnyel bírtak a feldolgozók. Az idei, 2023/2024-es almaszezon új reményeket kínált: már az augusztus elején nyilvánosságra hozott WAPA prognózisból is látszott, hogy az idei európai almatermés jelentősen, 7%-kal el fog maradni az előző évitől, és az unió termése 11 millió tonna alá csökken. A Lengyelországban kedvelt étkezési alma ára ennek megfelelően emelkedett: a 70+-os Gala október végén 40%-kal, a Golden 50%-kal, a Red Jonaprince pedig szintén 40%-kal lett drágább, mint 2022-ben. Globális szinten jelentősen megnőtt az almasűrítmény iránti kereslet, ami az ipari alma árát is a magasba tornászta. Ilyenkor szokott felmerülni az a kérdés, hogy ennyire magas árak mellett ki az, aki raktároz, azaz lesz-e elegendő alma a tavaszi időszakban. Ez Lengyelországban egy minden évben felmerülő kérdés, és mindig vannak olyan elemzők, akik szeretik kongatni a vészharangokat. Idén is folyamatosan vita tárgya, hogy a kisebb termés és a meglóduló ipari felvásárlás miatt el fog fogyni az alma a tárolókból. Úgy tűnik azonban, hogy a tárolókkal rendelkező gazdák körében az idei évben a tavalyinál nagyobb az árutartási hajlam. Ennek magyarázata, hogy az energiaválsággal terhelt 2022-es évben sokan nem merték bevállalni a ki tudja meddig emelkedő tárolási költségeket, idén azonban a többség úgy gondolja, hogy az energiaár-pániknak nagyobb volt a füstje, mint a lángja. További bizonytalanságot jelent ugyanakkor, hogy a folyamatosan bővülő exportcélpontok között Egyiptom helyzete idén sem tűnik rózsásnak, Belarusz fogadókészsége is kérdéses, valamint Közép-Ázsia egyes országai is politikai okokból mellőzhetik a lengyel alma vásárlását.

Néhány gyümölcsféle 49. heti ára a hamburgi, a berlini és a müncheni nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Hamburg	Származás	Berlin	Származás	München
Banán	tengerentúl	527–633	tengerentúl	548–633	tengerentúl	591–633
Alma	belföldi	304–399	belföldi	380–494	belföldi	456–532
Körte	belföldi	475–513	belföldi	532–607	belföldi	532–607
Birsalma	külpiaci	570–626	külpiaci	607–759	külpiaci	664–759

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

ZÖLDSÉG

Néhány belföldi zöldségfaj 49. heti vertikális árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok		
	Budapest	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár		
Burgonya	260	210	180	398	380	400
Sütőtök (kanadai, orange)	300	200	150	480	350	280
Sárgarépa	300	400	200	498	420	550
Petrezselyem	650	750	700	980	1 100	1 250
Zeller (gumós)	420	–	350	599	800	650
Cékla	250	300	200	549	450	450
Fejes káposzta	200	230	180	498	400	400
Vörös káposzta	230	400	280	598	550	550
Kelkáposzta	300	–	260	698	550	500
Fekete retek	320	300	200	–	500	450
Vöröshagyma	260	230	250	498	400	600
Lilahagyma	360	400	380	580	500	680
Fokhagyma	1 200	1 200	1 000	1 480	2 100	2 200

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

Néhány belföldi termesztésű zöldségfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2023. 49. hét)

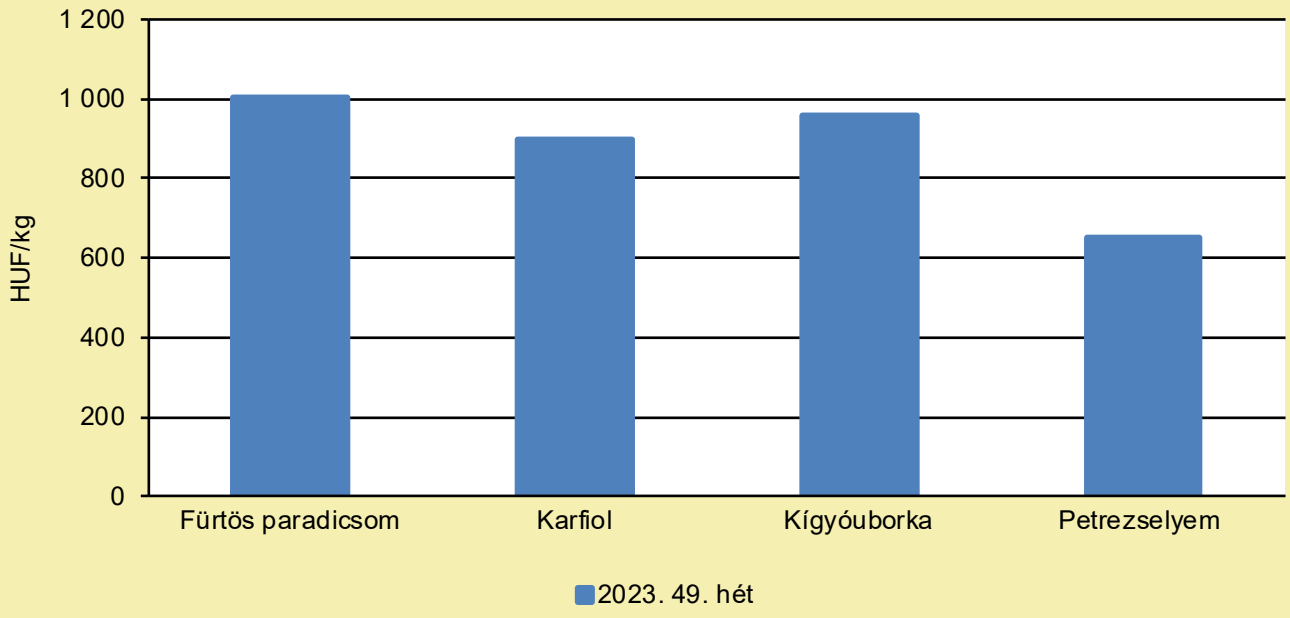

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

ZÖLDSÉG

AZ OLASZ PARADICSOM FELDOGOZÓIPARI SZEZONJÁNAK ALAKULÁSA 2023-BAN

(NAK, december 5.)

Az olasz ipari paradicsomot feldolgozó ágazat által idén 5,4 millió tonna termék került előállításra, ami enyhe csökkenést (–1,3%) jelent 2022-hez képest. A 2023-as feldolgozóipari év mögött hosszú és összetett szezon áll, amiben a termelési költségek csökkenésének semmi jele nem volt. Ebben az évben jelentős nehézségeket okozott a kedvezőtlen időjárás, amelyet egyre inkább heves és hirtelen szélsőségek jellemeztek, a mostoha körülmények pedig gyakori gyárleállásokat okoztak, valamint november elejéig meghosszabbították a feldolgozási időszakot. A részletes elemzés szerint a végső feldolgozott mennyiség az északi régióban 2,8 millió tonna volt (–3% 2022-hez képest), míg a központi és déli régiókban 2,6 millió tonna paradicsomot dolgoztak fel, ami a tavalyi szezonnak megfelelő mennyiség annak ellenére, hogy a termőterületeken nagyobb beruházást hajtottak végre (+5%). Mindkét termelési területen romlott a terméshozam, ami a végső fogyasztóknak szánt termékek mennyiségének csökkenésével járt, mivel a magas minőségi előírások garantálása érdekében nagyobb mennyiségű alapanyagot kellett felhasználni. Az éghajlati változók és az inflációs tendenciák mellett a nyersanyagok árának folyamatos emelkedése, amely továbbra is a legmagasabb a világon, tovább terheli a termelési költségeket. E tekintetben a mezőgazdasági partnerekkel folytatott párbeszéd egyre nehezebbé válik. „Az ipari paradicsom betakarítási szezonja rögtön felemásan indult, mivel mindkét termőterületen nehézségekbe ütközött az alapanyag átlagos referenciaáráról szóló megállapodás elérése, valamint a kritikus kérdések a feldolgozás során is fennálltak” – nyilatkozta Giovanni De Angelis, az ANICAV főigazgatója. „Különösen az ország középső és déli régióiban óriási és indokolatlan áremelkedés következett be: ez a helyzet komolyan megkérdőjelezte az ellátási lánc kapcsolatát, amelyet véleményünk szerint meg kell reformálni.” Az ipari paradicsomot feldolgozó ágazat képviseli a legfontosabb olasz feldolgozott gyümölcs- és zöldségellátási láncot, 4,4 milliárd eurós (2022) összforgalmával (ebből 3,3 milliárd eurót az ANICAV-hoz kapcsolódó vállalatok termelnek) stratégiai és ösztönző szerepet játszik a nemzeti gazdaságban, mivel mintegy 10 000 állandó és több mint 25 000 idénymunkást foglalkoztat a kapcsolódó iparágakban dolgozó munkaerőn kívül. Olaszország, amely az Egyesült Államok és Kína után a világ harmadik legnagyobb ipari paradicsom feldolgozója, továbbra is a közvetlenül végső fogyasztásra szánt feldolgozott termékek legnagyobb feldolgozója, ami a világ termelésének 12,2%-át (44,2 millió tonnát) és az európai feldolgozott mennyiség 52%-át képviseli.

Néhány zöldségféle 49. heti ára a hamburgi, a berlini és a müncheni nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Hamburg	Származás	Berlin	Származás	München
Brokkoli	Spanyolország	835–1 063	Spanyolország	911–1 139	Spanyolország	759–1 044
Burgonya	belföldi	175–213	belföldi	190–228	belföldi	251–266
Cékla	belföldi	209–247	belföldi	304–380	belföldi	304–380
Paradicsom	Spanyolország	664–759	Belgium	633–759	Belgium	506–601
Sárgarépa	belföldi	159–266	belföldi	228–342	belföldi	228–399
Zeller	belföldi	220–323	belföldi	304–380	belföldi	342–456

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

BOR

MAGYARORSZÁG LEGJOBB FEHÉRBORA 2023-BAN
(magro.hu, november 29.)

Az Országos Borversenyen a Frittmann Generosa 2022 lett a legjobb fehérbor. Ez hatalmas büszkeség a borászatnak, és nagy dolog a borvidéknek, a fajtának és a nemesítőjének. Minden borkedvelőnek érdemes megkóstolni, hiszen hazánkban nagyon erős a mezőny az Országos Borversenyen, úgyhogy amelyik bor itt a legjobb, az tényleg nagyon jó. A Magyar Országos Borversenynek több mint 4 évtizedes hagyománya van, ezzel még az olyan világversenyeket is előzi, mint a híres Berliner Wine Trophy. A borverseny legjobbjai nyilván mindent nagyon jól csinálnak, de időnként van valami, amit érdemes lehet követni. Ilyen volt korábban a borászati technológiában a barrique- vagy a battonage-technológia, és most talán a szőlőtermesztésben alkalmazott mikrobiológiai növénytámogatás az, ami kétségtelenül érdekes lehet. Az ország 22 borvidékéről a 252 borászat összesen 918 bort nevezett a borversenyre. A kategóriák legjobbjai nagy aranyérmet kaptak, a többiek pedig 128 aranyérmen és 151 ezüstérmen osztozhattak. A 2023. évi Országos Borverseny legjobb fehérbora kiemelkedő, 93 pontos eredménnyel a Frittmann borászat 2022. évi Generosa bora lett. Finoman szólva sokakat meglepett az eredmény és bizonyára nagyon sokan örültek neki. A Kunsági borvidék ugyanis nem az Országos Borversenyek favoritja… eddig. Másrészt Generosa bor sem volt idáig a sikerváromanyosok között, főleg, hogy ez a fajta épphogy csak nagykorú, 19 éves. A kiemelkedőnek nevezett eredményt csak fokozza, hogy a legnagyobb tolongás és a legerősebb mezőny azért a fehérborok kategóriájában van. A sorrenden nüanszok, tizedpontok szoktak dönteni. Idén viszont a Frittmann Generosa a 93 pontjával úgy kiemelkedett a mezőnyből, hogy ilyet még nem nagyon látott a szakma. 90 fölötti pontszámot ez a bor kapott egyedül, volt 2 kerek 90 pontos bor, aztán 87 és 89 pont között volt vagy 30 bor tizedpontos különbségekkel. A Frittmannék Cserszegi Fűszeres bora 87 ponttal aranyérmes lett, és szintén aranyat kapott a Kunsági borvidékről a Gedeonék Zöld Veltelinije és Csepel-szigetről a Gál Szőlőbirtok Irsai Olivérje. A Generosa fajta viszonylag kevéssé ismert és kevéssé elterjedt, de talán ez az eredmény ráirányítja a figyelmet erre a fiatal, de nagyon kiváló fajtára. 2022-ben évszázados szárazság volt, de a fajta remekül állta a próbát, valószínűleg a mikrobiológiai támogatás is segített. A Frittmann Generosa 19 év után révbe ért, és helyre került a Kunsági borvidék is végre, hiszen nem csak a legjobb fehérbor ide valósi, de az ország legjobb pezsgőjét is a szomszédos Kiskőrösön a Szentpéteri Borpince készítette. Ennek a két borászatnak bizonyosan van mire büszkének lenni, a többieknek pedig egy hatalmas biztatás ez. Elmúltak az idők, amikor a Kunság a tömegborokról szólt. Innentől kezdve tudnia és éreznie kell minden kunsági borásznak, hogy az ő birtokában is teremhet egy nagy aranyérem, ha hisz benne és rendesen megdolgozik érte. A mikrobiológiai támogatás pedig kétségtelenül növeli a termésbiztonságot, és kihozza a szőlőből a legjobb zamatokat, amelyeket a borbírák keresnek, és ami a borfogyasztókat elégedett, visszatérő vásárlóvá teszi. További részletek itt olvashatók.

BOR

A fehérborok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

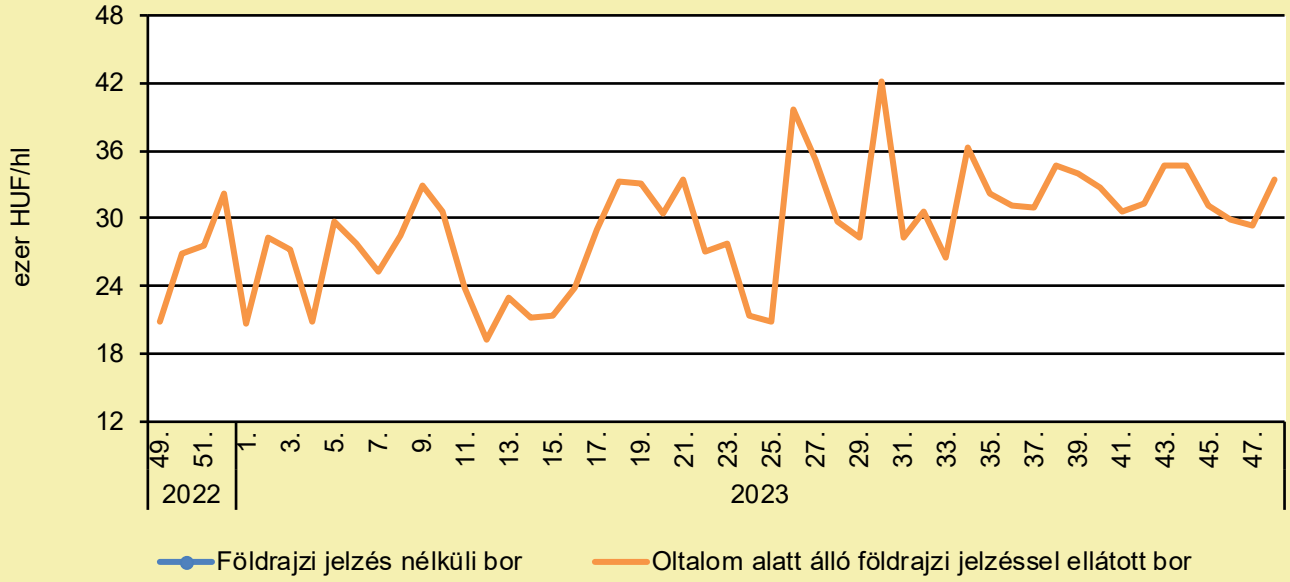

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A belföldön termelt fehérborok feldolgozói értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor	…	…	…	…	…
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	24 438	29 363	33 383	136,60	113,69

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

BOR

A vörös- és rozéborok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon (2022–2023)

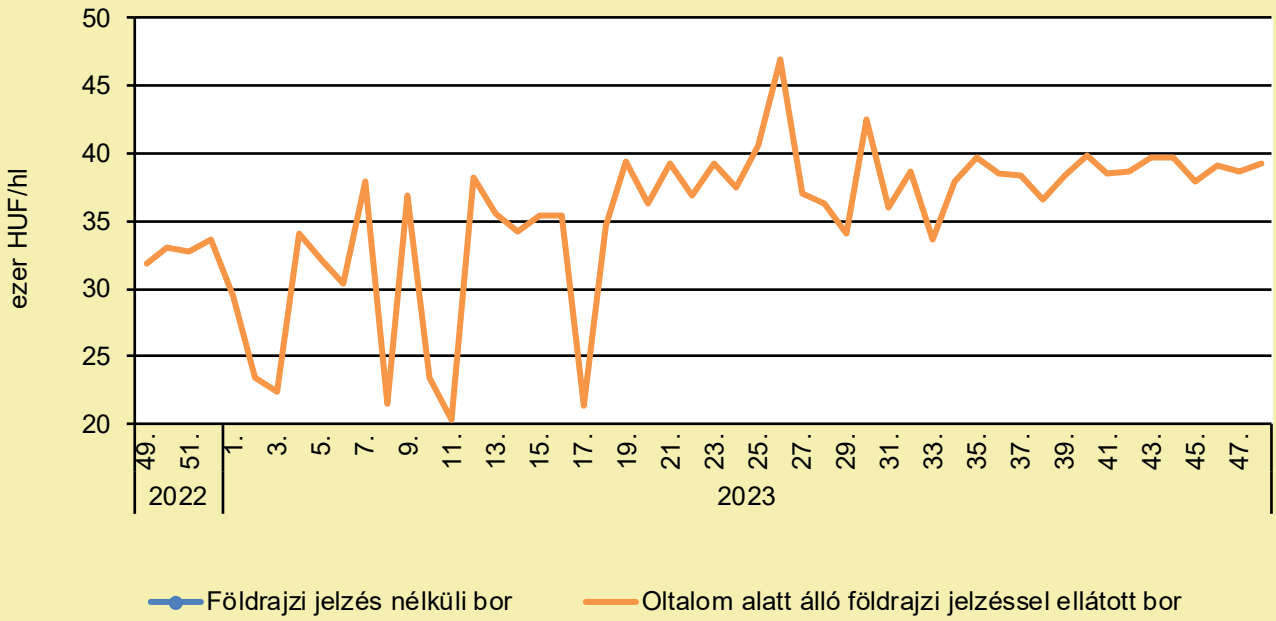

Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A belföldön termelt vörös- és rozéborok feldolgozói értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2022. 48. hét	2023. 47. hét	2023. 48. hét	2023. 48. hét/ 2022. 48. hét (százalék)	2023. 48. hét/ 2023. 47. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor	…	…	…	…	…
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	31 943	38 633	39 274	122,95	101,66

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

ERDŐGAZDÁLKODÁS

MIÉRT JELENIK MEG GYANTA A FÁK TÖRZSÉN?
(sokszinuvidek.24.hu, december 4.)

A fa törzsén található gyanta az egyik módja a fa védekezésének és gyógyulásának. A fán levő gyanta egy viszkózus, ragadós anyag, amelyet a fa különféle károsodásokra és stresszhelyzetekre válaszként termel. Amikor a fa megsérül, például egy betegség, rovarok támadása vagy mechanikai károsodás következtében, megpróbálja megvédeni magát a további károsodástól, elkezdi kitöltögetni a sebeket, megakadályozva, hogy kórokozók vagy rovarok tovább hatoljanak be. Antibakteriális és gombaellenes tulajdonságokkal is rendelkezik, ezáltal csökkentheti a kórokozók terjedését a fa szerkezetében. A fa számára stresszhelyzetet jelentő tényezők, például időjárási szélsőségek, tápanyaghiány vagy mechanikai terhelés is serkenthetik a gyantaképződést. Segíthet a fa számára a stressz enyhítésében és a túlélési esélyeinek javításában, ugyanakkor számos rovar számára kellemetlen illatú és ízű lehet, így a fa védelmére szolgálhat a rovarokkal szemben.

MIYAWAKI-ERDŐT TELEPÍTENEK BÜKÖN
(sokszinuvidek.24.hu, december 4.)

Magyarország első Miyawaki-erdejét 2021-ben telepítették a fővárosi Tabánban, azóta éppen egy tucatnyit létesítettek, a zömét Budapesten. Most a Vas vármegyei Bük is bekapcsolódik a sorba. Néhány négyzetméteren egy komplett erdőfolt – ez a Miyawaki-erdő, amely nevét megalkotójáról, Akira Miyawaki botanikusról kapta. A Miyawaki-módszer lényege, hogy városi környezetben az átlagosnál rövidebb idő alatt és hatékonyabban lehet kis erdőfoltokat létrehozni. Ezek az erdőfoltok évtizedek helyett már néhány év alatt erdőszerű formát mutatnak, köszönhetően az őshonos növények, társulások együttes telepítésének. Bükön eddig kihasználatlan, háromszög alakú közterületet ültetnek be őshonos fajokkal. Mezei juhar, közönséges gyertyán, kőris, csertölgy, borbolya, mogyoró, galagonya, kecskerágó, kökény alkotja majd a büki minierdőt. A Vas vármegyei Mjyawaki-erdő levegőt tisztító és a biodiverzitást erősítő funkciója mellett turisztikai látványosságként is szolgálhat.

BEKÖSZÖNTEK A FAGYOK, MEGKEZDŐDÖTT AZ ÉNEKESMADÁR-ETETÉSI SZEZON
(sokszinuvidek.24.hu/MTI, december 4.)

Magyarországon 1890-től számítható a lakosság madáretetési mozgalmának indulása. Az Magyar Madártani Egyesület (MME) arra hívja fel a figyelmet, hogy a madarakat a közvélekedéssel ellentétben nem azért etetjük, hogy életben maradjanak, erre emberi segítség nélkül képesek. A cél alapvetően a saját gyönyörködtetésünk. Az etetők madárforgalma elsősorban a tél keménységétől, a hótakaró vastagságától és tartósságától függ. Enyhe teleken az etetőket látogató madarak faj- és egyedszáma gyakran csak fele, harmada a megszokottnak. Az énekesmadaraknak téli eleségként adható napraforgó, alma (gallycsonkokra szúrva, földre szórva), bogyók (vadszőlő, borostyán, tűztövis, nyugati ostorfa, fagyal) és állati zsiradék (háj, faggyú, főzéssel sótlanított szalonna, cinkegolyó). Ezek valamelyike már önmagában is elegendő lehet, valamint ivó- és fürdővíz, a befagyott itatókban naponkénti vízcsere. Bármi mással kísérletezni felesleges, és a madarakra nézve kockázatos lehet. Ugyanakkor az MME fontosnak tartja a lakosság figyelmét felhívni arra, hogy a vízimadarakat ne etessék, mert ez tömeges pusztulásukat okozhatja. A vízimadarak életmódja alapvetően tér el a klasszikus etetőket látogató énekesmadarakétól, ezért számukra az etetés életveszélyes kockázatot jelent, mert kikapcsolja a téli túlélést szavatoló vonulási viselkedést, ami tömeges jégbe fagyásukat okozza.

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

A BELVÍZ ELLENÉRE SEM INDULNAK A SZIVATTYÚTELEPEK
(agroinform.hu/MTI, december 4.)

A bő csapadék ellenére a vízügy a víz visszatartására és tartalékolására törekszik, ezért ahol lehetséges, nem indítják be a szivattyútelepeket – közölte az Országos Vízügyi Főigazgatóság. Az idei esztendőben lehullott csapadék mennyisége ugyan már november végén több volt, mint a sokéves átlag, de fel kell készülni a jövő szélsőségesen száraz időszakaira is. Az elmúlt héten a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság szakemberei egyeztettek a Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával a belvízvédekezés módjáról, hiszen a működési területükön lehullott jelentős mennyiségű csapadék is csak kismértékben tud beszivárogni a földbe. A legnagyobb és legjobb víztározó a talaj, ezért a belvizet nem vezetik el azonnal a területekről, hanem időt hagynak a természetes beszivárgásra – ismertette a vízügy. Az előre egyeztetett helyszíneken csak a szélsőséges helyzetek elkerüléséért indítják be a szivattyútelepeket, vagyis csak olyan helyeken, ahol a víz kilépne a befogadó vízfolyásokhoz, tározókhoz vezető csatornákból. A Felső-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság szakemberei az árvizek fokozott felügyelete mellett szintén kiemelten figyelnek a vízvisszatartási lehetőségekre. Azokon a tájegységeken, ahol erre lehetőség van, szabályozottan töltődnek a tározók, csak káros mértékű vízmennyiséget engednek ki a csatornákból, és az öblözetekben szintén tározzák a vizet.

DRÓNOKKAL ÉS MESTERSÉGES INTELLIGENCIÁVAL KÉSZÍTETTEK TALAJNEDVESSÉG-TÉRKÉPET A MAGYAR KUTATÓK
(magro.hu, december 4.)

Mesterséges intelligencia bevonásával fejlesztenek módszertant a talaj nedvességtartalmának előrejelzésére a Debreceni Egyetem Természettudományi és Technológiai Karának kutatói. Az újfajta, pilóta nélküli légijárművekre szerelt multispektrális és hőkamerákkal végzett eljárás hatékonyabbá teheti a hozamok optimalizálását, és a tervek szerint a gazdák számára is elérhető lesz. A kutatás alapját egy precíziós mezőgazdasághoz kapcsolódó GINOP-projekt adta. A tanulmány arról szól, hogy milyen módszerekkel tudjuk leghatékonyabban megbecsülni a nedvességtartalmat. Ha például a drónos hőtérképen 35 fokos a talajfelszín, de mellette az adott talajminta esetén 20 százalék a nedvességtartalom, akkor elegendő talajminta esetén a mesterséges intelligencia, azon belül is a gépi tanulás segítségével egy statisztikai összefüggést tudunk meghatározni. A talajminták nedvességtartalma és drónos adatok kombinációiból származtatott nedvességértékek összefüggései segítenek ebben. A publikációban bemutatták az optimális beállításokat, amikkel a lehető legpontosabb eredmény érhető el, és amikkel a gazdálkodók is hasznosíthatják majd a módszert a gyakorlatban. A teendő számukra mindössze annyi lesz, hogy első lépésként drónos térképezéssel berepülik a területet, digitális légifelvételeket készítenek, és a megfelelő számítógépes szoftver segítségével feldolgozzák az adatokat. A gépi tanulás eszköztárával ezt követően állítható elő az egyenletrendszer, aminek a végeredményeként egy talajnedvesség-térkép rajzolódik ki.

TÁPANYAGELLÁTÁS

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2023. OKTÓBER HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2023. október)

2023 októberében az egy hónappal korábbihoz képest 6 százalékkal kevesebb műtrágyát értékesítettek a kereskedők a megfigyelt termékekből. Az elmúlt év októberi értékesítéssel szemben pedig mintegy 12 százalékkal több fogyott a vizsgált műtrágyákból. Az elmúlt 2-3 év során 2022 szeptembere és decembere között érték el a csúcsukat az átlagárak. Az elmúlt egy évben ezek fokozatosan mérséklődtek. A tárgyhónapban a legkeresettebb műtrágya a mészammon-salétrom (MAS), illetve az NPK 15-15-15 voltak. A teljes havi értékesítés 63 százalékát a MAS és az NPK 15-15-15 forgalma adta, az előző év októberéhez viszonyítva pedig a MAS iránti kereslet 46 százalékkal, míg a NPK 15-15-15-é 3,2-szeresére emelkedett. A kálium-klorid forgalma az elmúlt 3 hónapban megközelítette a 14 ezer tonnát, de 2021 azonos időszakához képest még mindig közel 3 ezer tonnával volt kevesebb. Az ammónium-nitrát (AN) aránya a tárgyhónapban 1:8 volt a karbamidhoz képest. A karbamid értékesített volumene 2023 első 10 hónapjában 23 százalékkal maradt el az előző év ugyanazon időszakáétól. Az értékesítési árak a vizsgált hónapban 3 termék (AN, szuperfoszfát, Nitrosol, DAM) esetében tovább csökkentek (–2–5 százalékkal) míg a többié átlagosan 1–4 százalékkal emelkedett. A megfigyelt termékek értékesítési ára a múlt év októberéhez mérten legalább a felére vagy az alá esett, a szuperfoszfát kivételével (–33 százalék). A legnagyobb mértékben – 65 százalékkal – a MAS ára csökkent.

Az egyszerű és az összetett műtrágyák értékesítési átlagára ÁFA nélkül

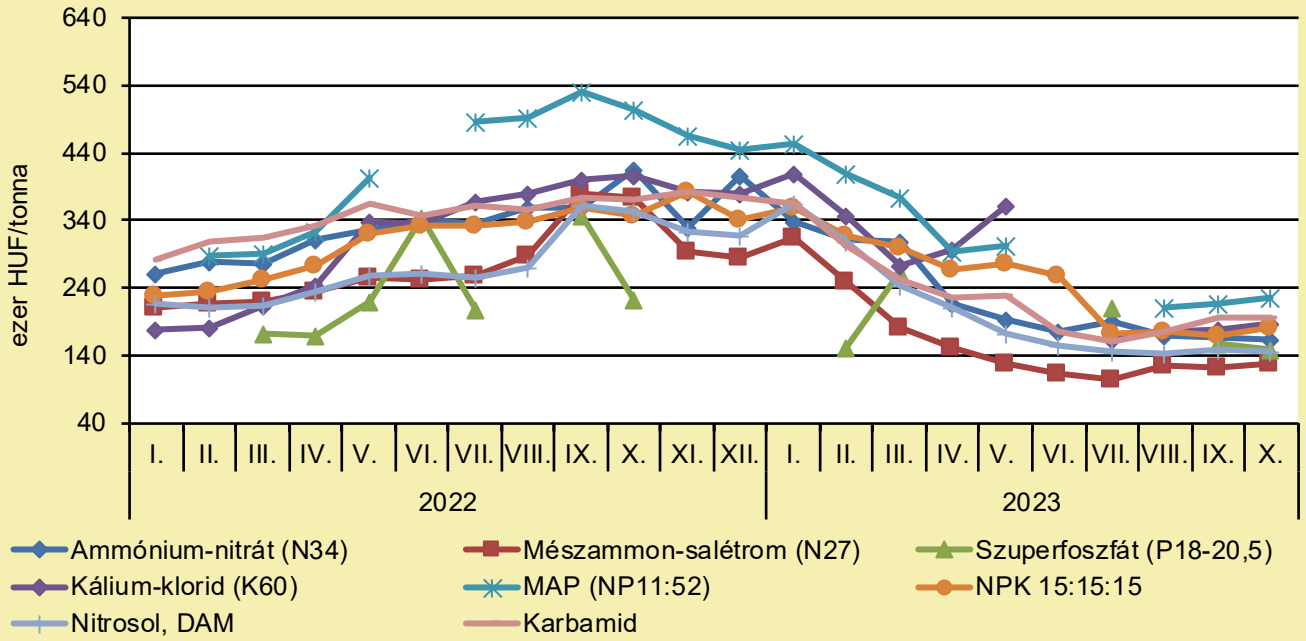

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 2024 2. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

TÁPANYAGELLÁTÁS

GIGANTIKUS MŰTRÁGYASZÓRÓ MUTATKOZOTT BE AZ AGRITECHNICÁN

(magro.hu/futurefarming.com, december 1.)

A német Horsch gépgyártó az Agritechnica 2023 kiállításon egy 48 méter munkaszélességű és 14 köbméteres tartálykapacitású pneumatikus műtrágyaszórót mutatott be. A műtrágyaszóró Horsch Leeb Xeric 14FS néven kerül forgalomba. A tartályban egy csiga táplálja a gép tetején lévő kisebb tartályokat. Ez mérőcellákkal van felszerelve, így a szórót könnyű kalibrálni. 20 métert kell megtenni, újra mérlegelni, és a kalibrálás megtörtént. A Horsch Leeb Xeric 14FS 12 szekcióval működik, amelyek mindegyikét külön csiga táplálja. A csigák mindegyike saját hidraulikus motorral rendelkezik. A hidraulikamotorok fordulatszáma egymástól függetlenül állítható. Így a szekciók különbözőképpen adagolhatók. Ugyanakkor a csigák vezérlése korrigálja a túl- és aluldozírozást is, amely e szabályozás nélkül éles kanyarokban előfordulna. A különböző dózisokkal vagy granulátumtípusokkal való munkavégzéshez kétféle, különböző állásszögű csiga áll rendelkezésre. Az Agritechnica kiállításon bemutatott műtrágyaszóró 36 méteres gépként is kapható, szintén 12 szekcióval. A gyártó nem zárja ki, hogy ugyanezzel a koncepcióval kisebb műtrágyaszórók is követik majd.

VETŐMAG

ZELLERFAJTÁK: A JÓ GENETIKA KISKULTÚRÁKNÁL IS ELVÁRÁS

(magyarmezogazdasag.hu, november 30.)

Közösen szervezett zellerfajta-bemutatót a ZFW Hortiservice Kft. és a Novisem B.V. Bugyi-Alsóványon Csizmadi Imre kertészetében. A rendezvényen részt vevő magyarországi és külföldi termelők információkat kaptak a zellertermesztés európai helyzetéről, a gazdálkodók tapasztalatairól és persze a fajtákról. A Csizmadi családi vállalkozás 300 hektáron termeszt céklát, bazsarózsát, zellert, hagymát és burgonyát. Ebben a szezonban próbálták ki először a Boston F1, Calgary F1 és Alpha zellerfajtákat a Novisem kínálatából. A Novisem B.V. tulajdonosa és ügyvezetője Charl Dings elmondta, hogy a kisebb, réspiaci kultúrák nemesítésére szakosodott cégük tevékenységében a zeller kiemelt fontosságú. Bár általában nem tartozik a nagy felületen termesztett kultúrák közé, fontos, hogy a gazdák kiváló fajtákkal dolgozhassanak. A nemesítés mellett maguk termeltetik és értékesítik a vetőmagot. A zellernemesítéskor arra törekednek, hogy a fajták gumója kerek és tömör legyen, mert az üreges gumók rosszabbul tárolhatók, a másik fontos cél pedig a betegség-ellenállóság. A keresztezéses nemesítés során a hím- és nőivarú egyedeket külön sorokba ültetve, 2500 keresztezést végeznek évente, amelyből talán egy fajta lesz igazán sikeres. A vetőmagot a világ több pontján termeltetik, hogy csökkentsék az eltérő klimatikus adottságokból eredő kockázatot. A gombás fertőzésektől mentes, előcsíráztatott magokat pillírozzák. Ezek a vetőmagok ugyan drágábbak, de használatukkal a zellerre jellemző sűrű vetés egyszerre, egy időben kel, ami egyenletes állományt eredményez a palántanevelés során, majd pedig a kiültetés után is. Európa nyugati részén főként pillírozott vetőmaggal dolgoznak a nagyüzemi termesztésben, de előfordulhat olyan kivétel, amikor a termelő a saját palánta neveléséhez kopasz magot vásárol.

NÖVÉNYVÉDELEM

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2023. OKTÓBER HAVI FORGALMA

(Agrárstatisztikai Információs Rendszer, ASIR lekérdezhető adatok, 2023. október)

2023 októberében a megfigyelt szerek értékesített volumene a felére esett az egy hónappal korábbi növényvédőszer-forgalomhoz képest. A rovarölők iránti kereslet 13 százalékkal nőtt, míg gyomirtókból a kereskedők az előző havi mennyiségnek a negyedét értékesítették. A gombaölők forgalma ezzel szemben több mint a négyszeresére nőtt. A legtöbbet a gombaölők közül a Pictor SC-ből, a rovarölőknél az Ercole-ból, a gyomirtó szerek közül pedig a Fozát 480-ból adtak el a forgalmazók. Az egy évvel korábbihoz mérten a tárgyhónapban Pictor SC-ből 11-szer, Ercole-ból 22-szer többet értékesítettek, míg Fozát 480-ból a kétszeresét. A talajfertőtlenítő szerek közül a Force 1,5 G forgalma tavaly októberhez képest a tizedére esett vissza a vizsgált időszakban. A tárgyhavi összes növényvédőszer-eladás viszont 6 százalékkal haladta meg az előző évi októberi volument. A tárgyhavi értékesítési árak az egy hónappal korábbihoz képest ismét vegyesen mozogtak. A legnagyobb mértékben, 29 százalékkal a Gardoprim Plus Gold ára nőtt, ezzel szemben a Mospilan 20 SG ára 41 százalékkal alacsonyabb lett. A 2023. októberi értékesítési árak jóval magasabbak voltak (+3–50 százalékkal), mint egy évvel korábban, néhány termék kivételével. A Fozát 480 és a Roundup Mega ára a felére csökkent, míg a Gardoprim Plus Gold ára a másfélszeresére nőtt.

Egyes növényvédő szerek értékesítési ára ÁFA nélkül

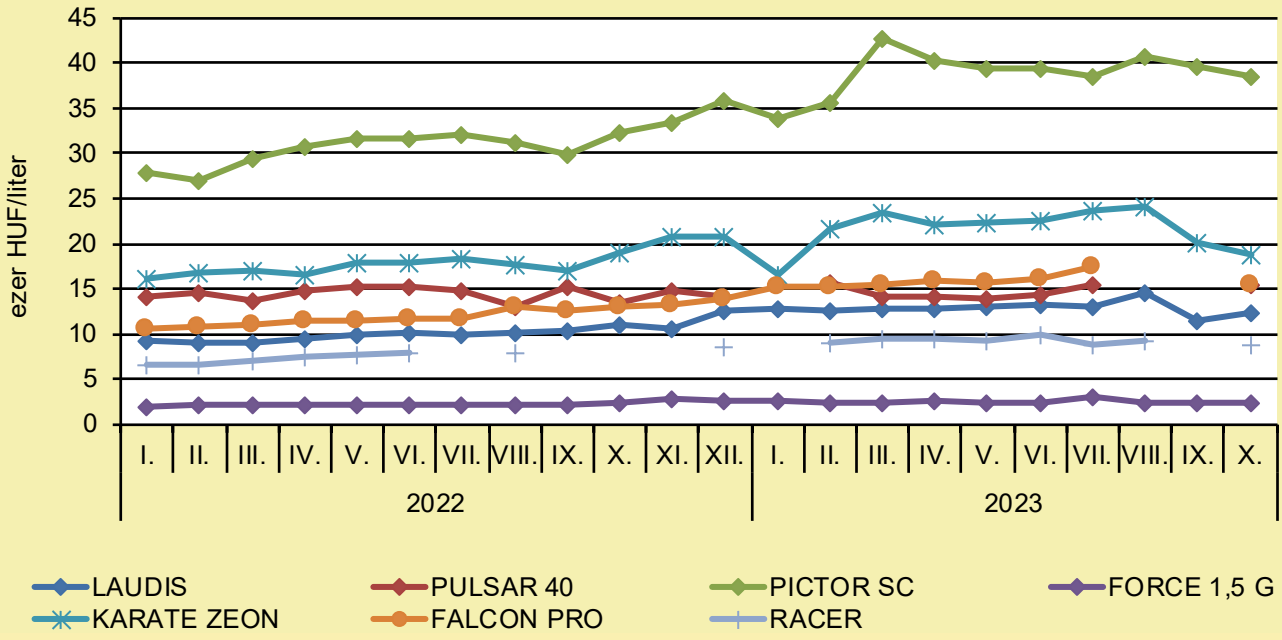

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 2024. 2. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése

SZILÍCIUMMAL JOBBAN NŐTTEK AZ OLAJFÁK

(magyarmezogazdasag.hu/phys.org, december 1.)

A növényvédő szerek folyamatos kivonása mellett egyre fontosabb, hogy a termelők alternatív módszerek segítségével javítsák a termés mennyiségét és a növények általános kondícióját. A Córdobai Egyetem csapata által végzett kísérletben a szilícium hatását vizsgálták az olajfák növekedésére. Ez az anyag a talajban természetes módon is jelen lehet, és segíti a kálium felszívódását a növényekbe. A kísérlet során hidropóniás rendszerben neveltek olajfa magoncokat. Ügyeltek rá, hogy csak műanyag eszközöket használjanak, mivel az üvegből is szilíciumhoz juthattak volna a növények. A magoncokat több csoportba osztva kezelték: különböző szilícium-koncentrációjú oldatokkal permetezték a leveleiket hetente, illetve a kontrollcsoportot egyáltalán nem kezelték. Azt találták, hogy a literenkénti 10 és 20 milligrammnyi szilíciumoldat segítette legjobban az olajfák fejlődését: több hajtást hozták, illetve a leveleiken több gázcserenyílás volt. A kontrollcsoport esetében nem mutattak ki negatív hatást, így elmondható, hogy a szilícium nem létszükséglet a növények számára, viszont biostimulánsként javítja a növekedési erélyt.

AGROTECHNIKA

A GÉPÉRTÉKESÍTÉS ALAKULÁSA 2023. I–III. NEGYEDÉVBEN

(AKI Statisztikai jelentések, Mezőgazdasági gépek forgalma, 2023/4. szám)

Az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások 226,5 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket és eszközöket a 2023. január–szeptemberi időszakban, ez 16 százalékkal maradt el az egy évvel korábbi forgalomtól. Ugyanebben az időszakban alkatrészekre 67,5 milliárd forintot fordítottak, ami 7 százalékos növekedés a 2022. január–szeptemberi időszakhoz képest. A mezőgazdasági termelők továbbra is az erőgépek beszerzésére költötték a legtöbb pénzt, ami a mezőgazdasági gépberuházások összértékének 58 százalékát tette ki. A teljes értékesítésen belül a traktorok 31, a gabonakombájnok pedig 15 százalékos részarányt képviseltek.

A forgalmazó szervezetek mezőgazdaságigép-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak

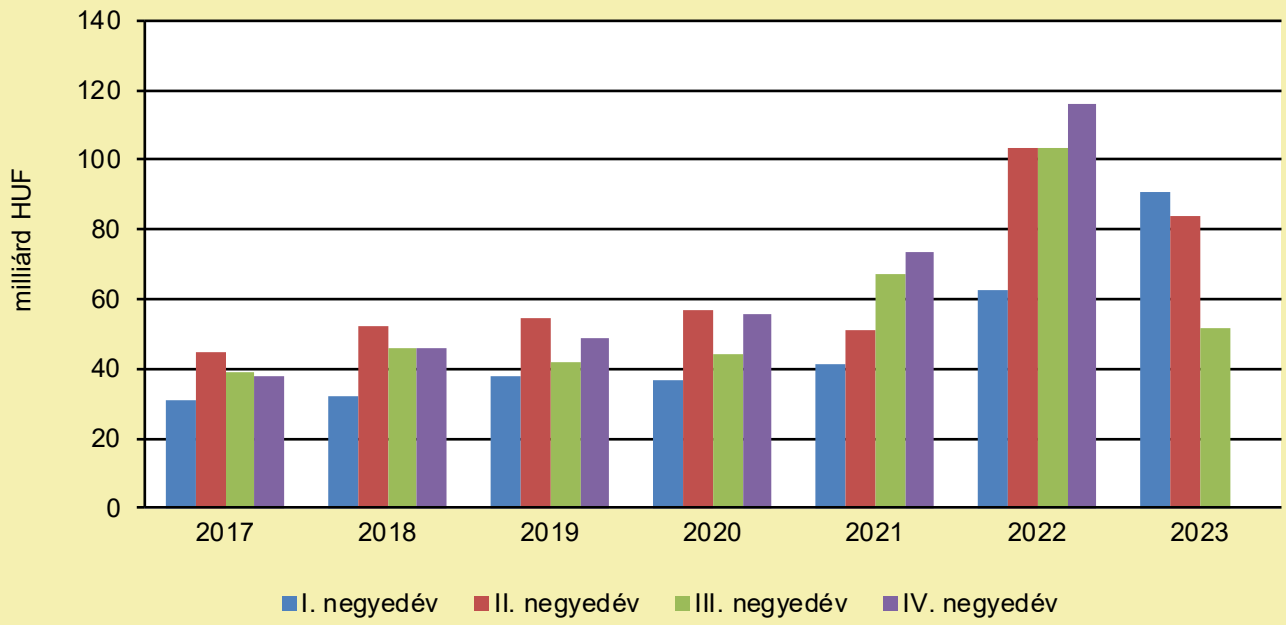

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 2024. 12. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

AGROTECHNIKA

FAGYVÉDELEM MAGYAR GÉPPEL

(magyarmezogazdasag.hu, december 1.)

Weppert Sándor soltvadkerti gyümölcstermesztő arra törekedett, hogy a hazai körülményekhez legjobban alkalmazkodó, energiatakarékos gépet hozzon létre. Nem a világpiacon lévő nagy szélgépekkel akart versenyezni, hanem a kisebb magyar birtokokra méretezte a berendezéseket. A WepiFrost szélgépekhez fejlesztett szénszálas légcsavar a legkönnyebb a piacon, és ők készítik a legmagasabb mobilberendezést. Annak köszönhetően pedig, hogy a villanymotort a torony tetején helyezték el, a leggazdaságosabban üzemeltethetők a szélgépeik villanyáramról vagy aggregátorról. A továbbiakban szeretnék elérni, hogy halkabban dolgozzanak a szélgépek. Egyelőre 10-15%-os zajcsökkentésre van kilátás. Mobil szélgéppel 2–5 hektár védhető meg, és nagy előnye, hogy több kultúrában is használható. A gyorsan felállítható szélgépet egyszerűen átvihetjük a következő veszélyeztetett ültetvénybe. Fix szélgéppel maximum 7 hektáros terület védhető meg. A vasbeton alapra épített berendezésből hidraulikával ledönthető változat is létezik, aminek könnyebb a karbantartása. A szélgépfejlesztéssel pályáztak az MTA 14. Dél-alföldi Innovációs pályázatán, és oklevél elismerésben részesültek.

MALOM- ÉS SÜTŐIPAR

OKTÓBERTŐL CSÖKKENT A FRANCIA KENYEREK ÉS PÉKÁRUK SÓTARTALMA
(trademagazin.hu, december 1.)

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) ajánlására Franciaországban csökkentik a pékáruk sótartalmát, ami a Magyarországra szállított importtermékeket is érinti. A WHO szerint egy felnőtt ember számára napi 5 gramm (egy teáskanálnyi) só az ajánlott mennyiség. A francia pékségek az eddig szabályozás szerint a hagyományos és különleges kenyerekbe, pékárukba legfeljebb 1,5 grammnyi sót tehettek 100 grammonként. Franciaországban egy tanulmány szerint az egy nap alatt bevitt sómennyiség 20%-a a kenyérfogyasztásból származik. A WHO ajánlása nyomán felülírt szabályok szerint azonban október 1-től csökkent a maximálisan engedélyezett só mennyisége: a jövőben a hagyományos kenyerek esetében az eddigi 1,5 helyett 1,4 gramm, a különleges kenyerek esetében 1,3 gramm só lesz a megengedett mennyiség 100 grammnyi termékben. Emiatt a pékeknek át kell dolgozniuk az eddigi receptúrákat.

TAKARMÁNYIPAR

TÉLEN IS FONTOS A SZAKSZERŰ LEGELTETÉS

(allattenyesztok.hu/agroinform.hu, december 1.)

A legeltetéshez a védett gyepek esetében (védett természeti terület) egész évben (így télen is) a területi természetvédelmi hatóság engedélye kell. A téli időszakban történő legeltetés gazdasági szempontból jelentős költségmegtakarítást jelent, hiszen a gazdálkodók egyrészt megspórolják a takarmány árát, másrészt a szállítási költségeket is. Ezen költségcsökkentő megoldások kiemelten fontosak az olyan években, amikor a vegetációs időszakban bekövetkező aszály miatt hosszabb ideig kell kiegészítő takarmányt biztosítani az állatoknak, illetve a szükségesnél kevesebb szénát, szenázst tudnak megtermelni. A túllegeltetés és az erózió elkerülése érdekében nagyon lényeges, hogy irányított, kis adagokban végezzük a legeltetést (2–3 nap/szakasz). Míg a vegetációs időszakban 7–10 nap az optimális egy-egy szakasz legelési idejének, ilyenkor inkább 2–3 nap az ajánlott. Ha ennél tovább vannak az állatok egy helyen, akkor nehezebben regenerálódnak a növények, amely terméscsökkenést és gyomosodást is okozhat a következő évben. Valószínű, hogy az enyhe teleknek köszönhetően egyre többen látják meg a lehetőségeket a téli legeltetésben, így sokan ki fogják próbálni. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy erre az időszakra is pontos tervezés szükséges, mert a nem szakszerűen végzett legeltetés a következő év termésére is kihatással van.

CUKORIPAR

ÚJRA JÖHET AZ OLCSÓ UKRÁN CUKOR, BAJBA KERÜLHETNEK A CUKORRÉPA-TERMELŐK

(agrarszektor.hu, november 24.)

Hatályát veszíti az Ukrajnából származó egyes mezőgazdasági termékek fuvarozásával kapcsolatos intézkedésekről szóló kormányrendelet táblázatának 22. sora, a kormány visszakozik a hazai termelők védelme érdekében áprilisban meghozott „egyes ukrajnai termékek" importját tiltó intézkedést illetően. Ezzel ugyanis újra engedélyezi a nád- vagy répacukor és a szilárd vegytiszta szacharóz korlátozások nélküli behozatalát. A táblázatban szereplő többi 23 termékkategóriában – gabona, hús, méz, zöldség, bor – még marad a behozatali tilalom, de ki tudja, meddig. Hogy most miért épp a cukorral tett kivételt a miniszterelnök, még nem tudni. Az viszont tiszta sor, hogy a tavasszal bevezetett importstop okai még mindig fennállnak. Dorogi Árpád, a hazai gazdákat tömörítő Cukorrépatermesztők Országos Szövetségének (CTOSZ) elnöke a lapnak elmondta: az intézkedés közvetlenül hat a cukorrépa árára. A nagyobb kínálat lenyomja a cukor árát, ez csökkenő répaárat is jelent, miközben a ráfordítás összege magas, ami kedvezőtlen fejlemény a termelők számára. Egy hektárra vetítve már csaknem egymillió forint a cukorrépa-termesztés átlagos hazai önköltsége, és erre jön még a szintén nagy tételnek számító szállítás. Egy hektárra vetítve a cukorrépa-termesztés költsége így már csaknem kétszerese például a gabonáénak vagy az olajosnövényekének. Eközben az idei cukorrépa-felvásárlási árról pontosat még nem lehet tudni, azt majd csak a 2024. szeptember 30-án záruló cukorév átlagos (cukor) értékesítési árai alapján határozzák meg. Erre viszont már hatással lesz az olcsó ukrán cukor. A teljes cikk itt olvasható.

A fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén (2022–2023)

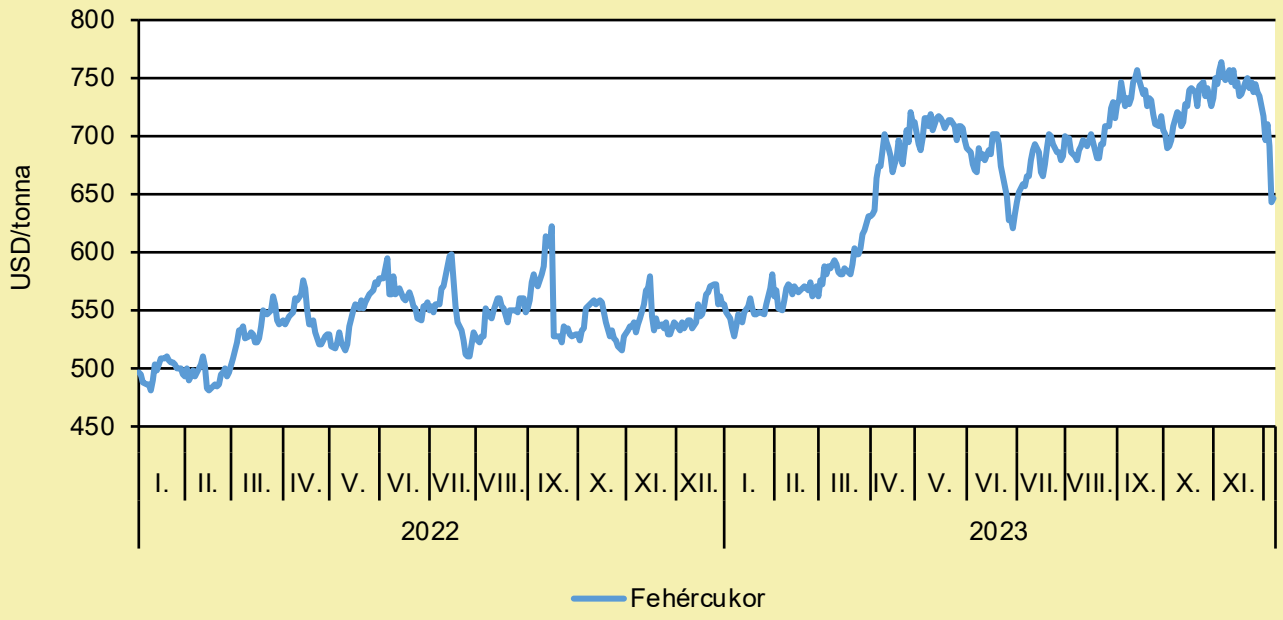

Forrás: LIFFE

ITALGYÁRTÁS

A SÖRKIBOCSÁTÁS VISSZAÁLLT A COVID ELŐTTI SZINTRE?
(NAK, december 5.)

2023-ra vonatkozóan a Brewers of Europe véleménye szerint az ágazat a fellendülés felé halad, azonban továbbra is kihívásokkal néz szembe. A hosszú távú siker kulcsa a fogyasztói trendekhez való alkalmazkodás és az azokhoz való hozzáállás lesz. Az European Beer Trends Report 2023 azt mutatja, hogy az EU sörértékesítése 2022-ben 313 millió hektoliterre emelkedett, szemben a 2021-es 301 millió hektoliterrel és a 2020-as 297 millió hektoliterrel, ami azonban még mindig elmarad az általuk jelzett 2019-es 322 millió hektoliteres, pandémia előtti szinttől. A riport megállapítja, hogy a 2020-as időszakban az éttermek és bárok bezárása jelentett nagy csapást az ágazatra, most viszont a háború következményeivel, szigorodó kormányzati költségvetésekkel, általános megélhetési válsággal és a nyersanyagárak megugrásával néz szembe az ágazat. A sörfőzők számára ez leszűkíti a lehetőségeket a gabona és maláta, valamint a csomagolás (üvegpalackok és alumíniumdobozok) importjában, valamint számolniuk kell az energiaköltségek ingadozásával is. Mindezek után a vendéglátó szektor továbbra is nyomás alatt áll a megnövekedett költségek és változó életmód miatt, ennek egyik eredménye, hogy a kereskedelem elmozdult az off trade-bolti értékesítés felé (ez különösen Spanyolországban öltött látványos méreteket, ahol az on trade-vendéglátóhelyi eladások aránya 68-ról 59%-ra csökkent).

ÉLÉNKÜL AZ ALMALÉSŰRÍTMÉNY IRÁNTI IGÉNY
(magyarmezogazdasag.hu/freshplaza.it, december 4.)

Világszerte emelkedik a narancslésűrítmény ára, ráadásul nehezebbé vált a hozzájutás is: Európában mind a minősége, mind a mennyisége számottevően romlott, mondja Christoph Tappeiner, a VOG Products igazgatója. A gyümölcslégyártók ezért változtattak a receptúrán például a multivitamin italok esetében, és a narancs helyett almalésűrítményt használnak. Valószínű, hogy a vásárlóknak is változtatni kell a szokásaikon, amikor azzal szembesülnek, hogy nincs a polcokon narancslé. Az amerikai családoknál ez volt az egyik alapvető ital, de az utóbbi két évtizedben folyamatos csökkenés tapasztalható a fogyasztásában: a fejenkénti 18 literről 7,5 literre esett. Floridában, ahonnan meghatározó mennyiség kerül a világpiacra, az utóbbi években betegségek és időjárási szélsőségek miatt csökken a termésmennyiség.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

A mezőgazdasági termelői árak alakulása
(előző év azonos időszaka = 100 százalék)

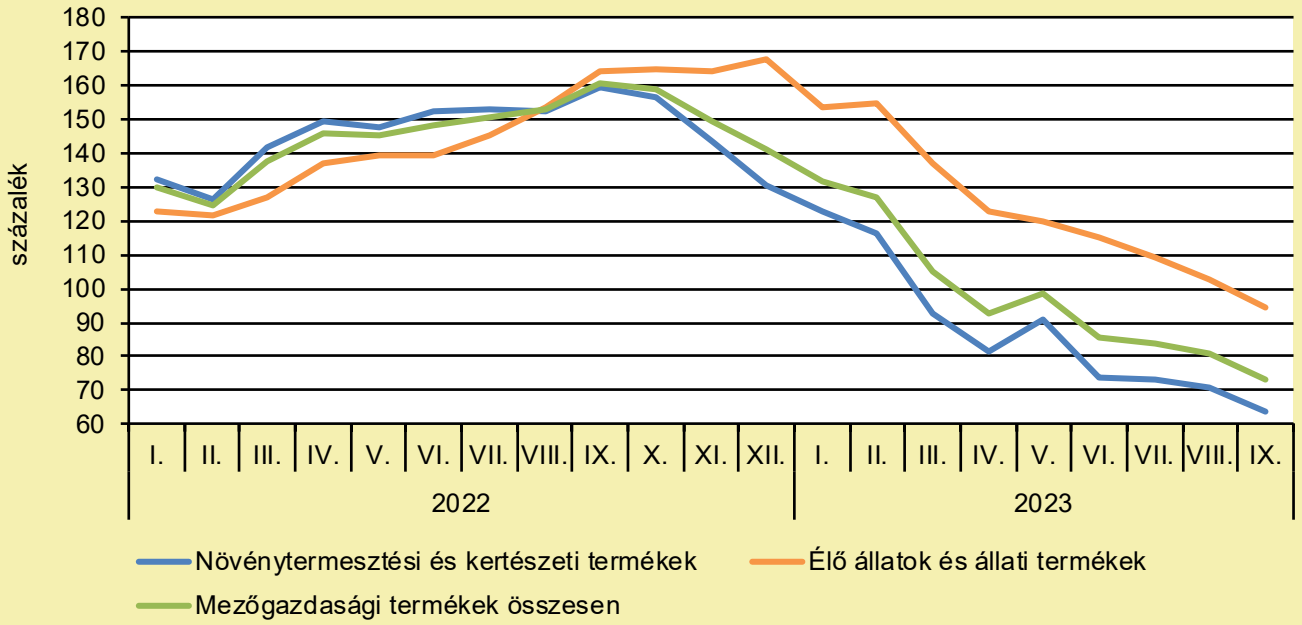

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 50. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

ŐSHONOS NÖVÉNYFAJOK SEGÍTHETNEK AZ INVÁZIÓS FAJOK VISSZASZORÍTÁSÁBAN

(agroinform.hu/HUN-REN, november 30.)

A Halassy Melinda – a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont kutatója, az Egészségbiztonság Nemzeti Laboratórium Inváziobiológiai Divíziójának munkatársa – által vezetett kutatócsoport a vetőmagalapú ökológiai restaurációs kísérletekkel kapcsolatban megjelent tanulmányok szisztematikus áttekintése és metaanalízise alapján azt vizsgálta, hogy a funkcionális hasonlóság, a vetési sűrűség és az elsőbbségi hatások milyen lehetőségeket jelentenek az invázióval szembeni ellenállás növelésében. A vizsgálatban 48 tanulmány összehasonlító elemzése azt mutatta, hogy a magvetésen alapuló ökológiai restauráció lehetőséget nyújt az inváziós idegenhonos fajok megtelepedésének és növekedésének korlátozására. Az őshonos fajok elsőbbségben részesítése bizonyult a legjobb módszernek a növénytársulások invázióval szembeni ellenállásának növelésében, mivel ez a módszer több mint 50 százalékkal csökkentheti az inváziós idegenhonos fajok teljesítményét. A publikáció eredményei alapján az inváziós idegen fajok terjedésének megelőzésében és hatásuk csökkentésében elsőbbséget kell biztosítani az őshonos fajok telepítésének. Az invázió visszaszorításában a zavarás minimalizálása, az inváziós fajok szaporodási nyomásának és bejutásának korlátozása, valamint a zavarást követően az őshonos fajok mielőbbi betelepítése lehet hatásos. Fontos megjegyezni, hogy még az invázióval szembeni ellenálló képesség növelésére irányuló legjobb módszerek kombinálása sem eredményezi az inváziós idegenhonos fajok teljes kiszorítását, de korlátozza biomasszájukat és magtermelésüket, ezzel csökkentve a további invázió kockázatát.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

ÚJ NÖVÉNYFAJOK MŰVELÉSBE VONÁSÁRA LESZ SZÜKSÉG EURÓPÁBAN
(agroinform.hu/agrarheute.com, november 30.)

A klímaváltozás negatív hatásai egyre élesebben érezhetők földrészük növénytermesztésben és világszerte. Ezért a „FutureCrop" projekt szerint Európában több olyan növényfajt célszerű a vetésforgóba beállítani, amelyek közül egyeseket eddig csak importból ismertünk, illetve fogyasztottunk. Ilyen növény lehet többek között a szezám, a földimogyoró, a csicseriborsó, a köménymag és a szárazon termesztett rizs. Ezeknek már több országban beindult a tesztelése, amelynek tapasztalatai alapján esetleg más fajokat is be lehet vonni. A javasoltak közül egyes fajok kifejezetten jól beilleszthetők az európai vetésforgóba, és importot válthatnak ki, viszont olyanok is vannak, amelyeknek a termesztése teljesen újszerű agrotechnikát, növényvédelmet és gépi berendezéseket kíván. Más fajok (pl. a fűszernövények) esetében a termés feldolgozását és értékesítését kell új alapokra helyezni, az új termékekre viszont mindig lesz kereslet a világpiacon, és ma már önellátásra nem érdemes berendezkedni. Ezért sokkal jobb megoldás exportálandó növényeket termeszteni, mint az eddigi vetésszerkezetben szereplőkhöz ragaszkodni, amelyet esetenként csak ráfizetéssel tudnánk előállítani.

BEMUTATJUK AZ ÚJ, KISTERMELŐKET ÉRINTŐ RENDELETET
(Kislépték Egyesület/NAK, november 30.)

2023. november 23-án lépett életbe a kis mennyiségű, helyi és marginális élelmiszer-előállítás és -értékesítés higiéniai feltételeiről szóló 60/2023. (XI. 15.) AM rendelet. A Kislépték Egyesület cikke a jogszabály szövegét kivonatolva, a változásokat témakörökbe rendezve tekinti át a kistermelőket érintő legfontosabb módosításokat.

KORSZERŰ KERTÉSZETI ÁGAZATOT ÉPÍTÜNK
(kormany.hu, december 5.)

A KAP Stratégiai tervben továbbra is fenntartjuk a kertészeti ágazat kiemelt támogatását, így a díszkertészek is számíthatnak fejlesztési forrásokra – jelentette be Nagy István agrárminiszter Siófokon, a Szimbiózis Kertésztalálkozón. A tárcavezető elmondta, a 2023–2027-es időszakban is megmarad a lehetőség valamennyi, a korábbi időszakban, a Vidékfejlesztési Program alapján alkalmazott intézkedés fenntartására, és új, speciálisan az ágazati lehetőséghez igazodó támogatási forma is elérhető lesz. A „Díszkertészeti ágazat kisvállalkozásainak támogatása" pályázat kifejezetten a díszkertészágazat igényeihez igazított. Így a támogatási lehetőségek a dísznövény-kereskedelemhez vagy zöldfelület-kezeléshez kapcsolódó tevékenységekre terjednek ki. Lehet pályázni például épületek létrehozására, fejlesztésére, korszerűsítésére. Támogatható a dísznövény-kereskedelemhez és zöldfelület-kezeléshez kapcsolódó új gépek és eszközök, technológiák vásárlása, meglévő gépek, eszközök korszerűsítése, beleértve ebbe az információs és kommunikációs technológiákat is.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

FÜGÉS-DIÓS LETT AZ ÉV SZALONCUKRA 2023-BAN
(24.hu, november 30.)

A karácsonyi időszakra ráfordulva idén is megrendezték civil kezdeményezésként az Év szaloncukra versenyt, immár negyedszer. Az eredményekről szóló közleményben hangsúlyozzák a szervezők, hogy a megmérettetésre igyekeztek az összes hazai kicsi és nagy gyártót is meghívni. A gyártók szabadon dönthettek az ingyenes versenyen való részvételről. A győzteseket 196 féle szaloncukor közül választották ki, 300 kóstoló segítette a munkát, és több mint 8000 szaloncukrot osztottak ki zsűrizésre. Az Év szaloncukra győztese a Promenád Kávéház – fügés-diós szaloncukor, az Év szaloncukra szakmai kategória győztes szaloncukra a Stühmer – szicíliai pisztácia szaloncukor, az Év cukormentes szaloncukra pedig a Stühmer – pisztáciás édesítőszeres szaloncukor lett.

MEGLEPETÉSEK AZ EU LEGNAGYOBB SAJTGYÁRTÓINAK RANGSORÁBAN
(storeinsider.hu/Eurostat, december 5.)

Az Európai Unióban a tejipar 2010 óta tartó dinamikus növekedése tavaly nem folytatódott, ám a 0,3%-os visszaesés ellenére is összesen 160 millió tonna feldolgozatlan tejet termelt az ágazat. Ebből közel 60 millió tonna tejre volt szükség a sajtgyártásban a 10 millió tonna feletti sajttermék előállításához. Az Eurostat 2022-es évet vizsgáló kimutatását nagy fölénnyel Németország vezeti, a dobogóra pedig olyan nagy múltú sajtkészítő nemzetek léphettek még fel, mint Franciaország és Olaszország. A sajtrangsor talán legnagyobb meglepetése az ágazatot kevésbé ismerők számára minden bizonnyal Lengyelország. Gyártókapacitásuk töretlenül növekszik, a 0,926 millió tonnányi lengyel sajttermék lassan beérni látszik a lista negyedik helyén szereplő Hollandiát. Vaj és savanyított tejtermék előállításban Lengyelország már megszilárdította stabil 4. helyét az Európai Unióban, miközben tejgyártási 5. helyét sem veszélyeztetik a mögötte állók. A sajtrangsor további szereplői sorrendben Spanyolország – amely az EU ezüstérmeseként elsősorban tejgyártó kapacitásával tűnik ki –, valamint a nagy sajthagyományokkal rendelkező Dánia, Írország, Görögország és Ausztria. Magyarországot csupán a sajtrangsor 18. helyén találjuk, ahogyan joghurt és vajipari kapacitásunk is messze elmarad az élmezőnytől (sorrendben 16. és 17.). 2022-ben a top10-et egyedül a tejgyártásban sikerült megközelítenie (11. hely) Magyarországnak.

DECEMBER 4-TŐL KEZDŐDIK A TÉLI SZEZONÁLIS ELLENŐRZÉS
(Nébih/AM Sajtóiroda, december 4.)

Dr. Nobilis Márton élelmiszeriparért és kereskedelempolitikáért felelős államtitkár december 4. és 31. közöttországos téli szezonális ellenőrzést rendelt el. Az ellenőrzéseket – a korábbiakhoz hasonlóan – a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih) koordinálja, melyben a vármegyei kormányhivatalok, a járási hivatalok és a Nébih szakemberei egyaránt közreműködnek. A csaknem egyhónapos mustra célkitűzése a téli ünnepi időszak legnépszerűbb termékeinek és vendéglátóhelyeinek ellenőrzése. A húsok előállítását és forgalmazását helyezik az ellenőrzések fókuszába, de az élő hal és édesipari termékek kereskedelmét is figyelemmel kísérik a szakemberek. Az adventi vásárokra kitelepült vendéglátóhelyek működését, valamint a borászati és alkoholos termékeket ugyancsak górcső alá veszik. Ezenfelül a Nébih vizsgálja a kisállateledeleket, köztük a téli madáreleségeket, továbbá a halszállítók és az őstermelők tevékenységét.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

ISMÉT MÉZ- ÉS MÉZESKALÁCS FESZTIVÁLT RENDEZNEK A HÉTVÉGÉN GYULÁN

(agrotrend.hu/MTI, december 4.)

December 8–9-én rendezik meg a XIV. Gyulai méz- és mézeskalács fesztivált, ahol a hagyományoknak megfelelően idén is kiosztják az Év kiváló magyar méze verseny elismeréseit. A látványos, közönségnek szóló programok között szerepel a mézlovagrendek tótkomlósi fúvószenekarral kísért fáklyás felvonulása pénteken, szombaton méhészeti vásár lesz a művelődési házban, ahol csaknem az összes hazai fajtamézet meg is lehet kóstolni. Szombaton hirdetik ki az Év kiváló magyar méze verseny eredményeit, amelyre idén csaknem 400 minta érkezett. A szakmai programok között szerepel az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnökének előadása a magyar méhészeti ágazat aktualitásairól, a mézpiaci helyzetről, de szó lesz a méhészkedés pszichére gyakorolt hatásáról, valamint az ázsiai lódarázs európai terjedésének hatásairól. A részletes program a www.visitgyula.com oldalon tekinthető meg.

ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

ÉLELMISZER-KÜLKERESKEDELEM
(KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés, december)

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 0,6 százalékkal nőtt, importértéke 15,5 százalékkal csökkent, az egyenleg pedig 71,9 százalékkal volt több 2023 szeptemberében az előző év azonos időszakához képest. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 1123 millió eurót, behozatalának értéke 770 millió eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 353 millió euró volt 2023 kilencedik hónapjában, azaz 147 millió euróval több, mint egy évvel korábban.

Az agrár-külkereskedelem havonkénti alakulása

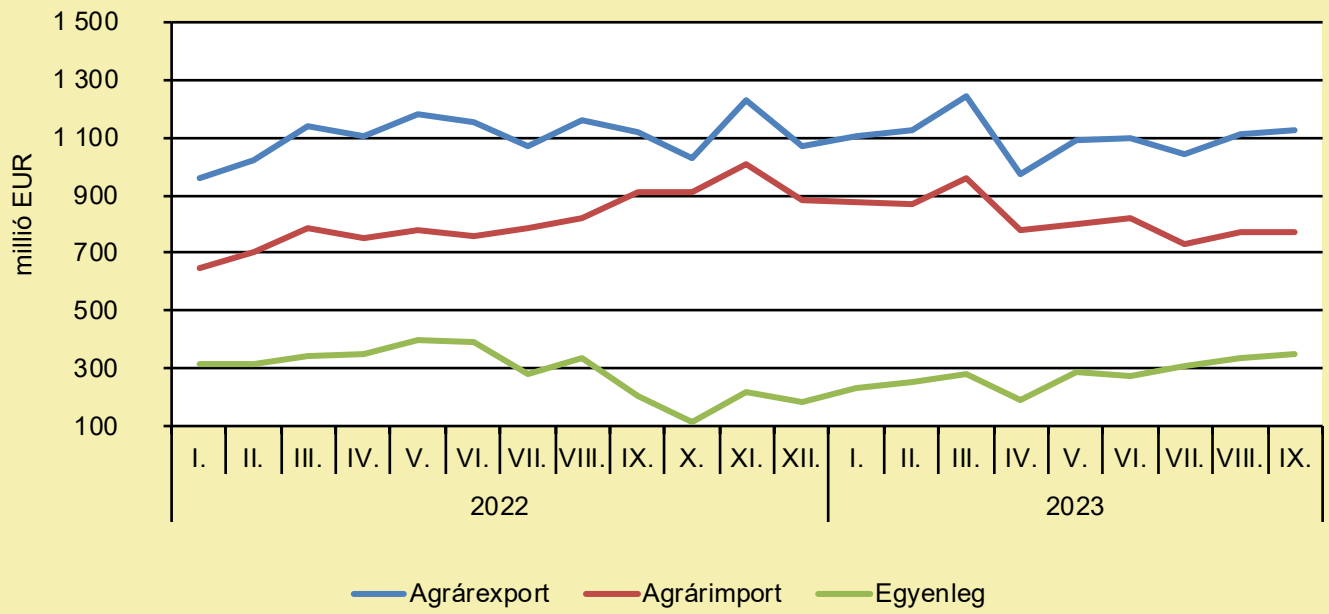

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 2024. 2. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH-adatok alapján AKI-szerkesztés

ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

AZ EU AGRÁR-ÉLELMISZERIPARI KERESKEDELME STABIL MARADT AZ IDEI NYÁRON

(NAK, december 5.)

A 2023. júliusi lassulást követően az EU agrár-élelmiszeripari kereskedelmi egyenlege 2023 augusztusában elérte az 5,7 milliárd eurót. A kumulált kereskedelmi mérleg (2023 januárja és augusztusa között) 44,3 milliárd eurót tett ki, ami 7,5 milliárd euróval magasabb az előző év azonos időszakához képest. 2023 augusztusában az EU agrár-élelmiszeripari exportja stabilan 18,2 milliárd eurós szinten maradt. A termékek tekintetében az exportárak 2023-ban is magasak maradtak. Az EU importja 5%-kal nőtt 2023 augusztusában, és elérte a 12,5 milliárd eurót, ami viszont még mindig 15%-kal a 2022. augusztusi szint alatt van. Ennek ellenére a 2023. január és augusztus közötti összesített behozatal elérte a 107,4 milliárd eurót, ami enyhe csökkenés az előző évhez képest (–3 milliárd EUR, –3%). További információk és részletes táblázatok érhetők el az EU agrár-élelmiszeripari kereskedelemről szóló havi jelentésének legújabb kiadásában.

KIÁLLÍTÁSI LEHETŐSÉG MAGYAR VÁLLALATOKNAK A TÖRÖK AGROEXPO-N

(agroinform.hu/HEPA Magyar Exportfejlesztési Ügynökség, december 4.)

Törökországban a legnagyobb és Európában is az első négy között számontartott mezőgazdasági és állattenyésztési kiállítás, az Agroexpo 2024-ben immáron 19. alkalommal várja látogatóit az Égei-tenger gyöngyszemének is nevezett Izmir városában. A vásár célja, hogy ismét találkozási lehetőséget biztosítson a fontos nemzetközi gyártóknak, a mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó vállalatoknak, a helyi és nemzetközi mezőgazdasági gépgyártóknak, valamint a gazdáknak. A HEPA Türkiye január 30. – február 3. között nemzeti standdal vesz részt az Agroexpo 2024-es kiállításon. A kiállításról bővebben ide kattintva olvashat. A kiállítási standon való megjelenés ingyenes, a kiállítói helyek száma limitált, a cégek kiválasztása jelentkezési sorrendben történik. A részvételi szándékkal kapcsolatban a herenyi.lilla@hepa.hu e-mail-címen lehet jelentkezni, a határidő január 15.

Felelős kiadó:

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
H-1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
Telefon: +36 80 900 365 (zöld szám)
www.nak.hu
piac@nak.hu

A kiadványt összeállítja és szerkeszti:

Agrárközgazdasági
Intézet

Agrárközgazdasági Intézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
www.aki.gov.hu
aki@aki.gov.hu